

АГУУЛГА

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Ерөнхий мэдээлэл	4
1.2 Төслийн хүчин чадал, ажиллах горим	6

ХОЁР. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

ГУРАВ. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

3.1 Агаарын чанар	9
3.2 Усан орчин	11
3.3 Газрын гадарга болон хөрсөн бүрхэвч	13
3.4 Ургамлын нөмрөг	15
3.5 Амьтны аймаг	18
3.6 Түүх, соёлын дурсгалт зүйлс	20
3.7 Уурхайн үйл ажиллагаанаас хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх нөлөөлөл	21

ДӨРӨВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ

4.1 Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх , бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	24
4.2 Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	27
4.3 Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	28
4.4 Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	28
4.5 Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	29
4.6 Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	30
4.7 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	31
4.8 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	33
4.9 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	34
4.10 Байгаль орчны хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлтийг, нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	

ТАВ. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ 2025 ОНЫ НИЙТ ТӨСӨВ

36

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1 Тусгай зөвшөөрлийн талбайн булангийн цэгүүдийн солбилцлууд	5
Хүснэгт 2 Төсөл хэрэгжих үеийн нөлөөллийн эрчим	5
Хүснэгт 3 Шатахууны зарцуулалтаар ялгарах хорт бодисын хэмжээ	7
Хүснэгт 4 Лицензийн талбай болон түүний орчмын худгийн бүртгэл	10
Хүснэгт 5 Лицензийн талбай түүний орчмын үндсэн болон шүүрлийн булаг уст цэг	12
Хүснэгт 6 2025 онд эвдрэлд өртөх талбай	14
Хүснэгт 7 Лицензийн талбай болон нөлөөллийн бүсийн ургамлын бүлгэмдэл	15
Хүснэгт 8 Амьтдын зүйлийн бүрдэл	18
Хүснэгт 9 Археологийн дурсгал	20
Хүснэгт 10 2025 онд байгаль орчныг хамгаалах төсөв	
Хүснэгт 11 Нөлөөлөлд өртөх эко системүүд	
Хүснэгт 12 Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний зардал	
Хүснэгт 13 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	
Хүснэгт 14 Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээ	
Хүснэгт 15 Тухайн жилийн менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тайлагнах хуваарь	
Хүснэгт 16 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв	
Хүснэгт 17 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1 Зангат уулын нүүрсний ордын байршил	5
Зураг 2 Уулын ажлын механикжуулалтын бүтэц	6

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Ерөнхий мэдээлэл:

Төслийн нэр:

- “Зангат-Уулын чулуун нүүрсний орд”-ыг ил аргаар ашиглах төсөл

Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр:

- “Жавхлант орд” ХХК
 - Улсын бүртгэлийн дугаар: 9019058049
 - Регистрийн дугаар: 5217652

Аж ахуй нэгжийн албан ёсны хаяг, утас

- Хаяг: Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө, 26, Их хуралдай бизнес төвийн 1004 тоот
- Утас: 99167457, 86267888, 77111101
- javkhlantord@gmail.com

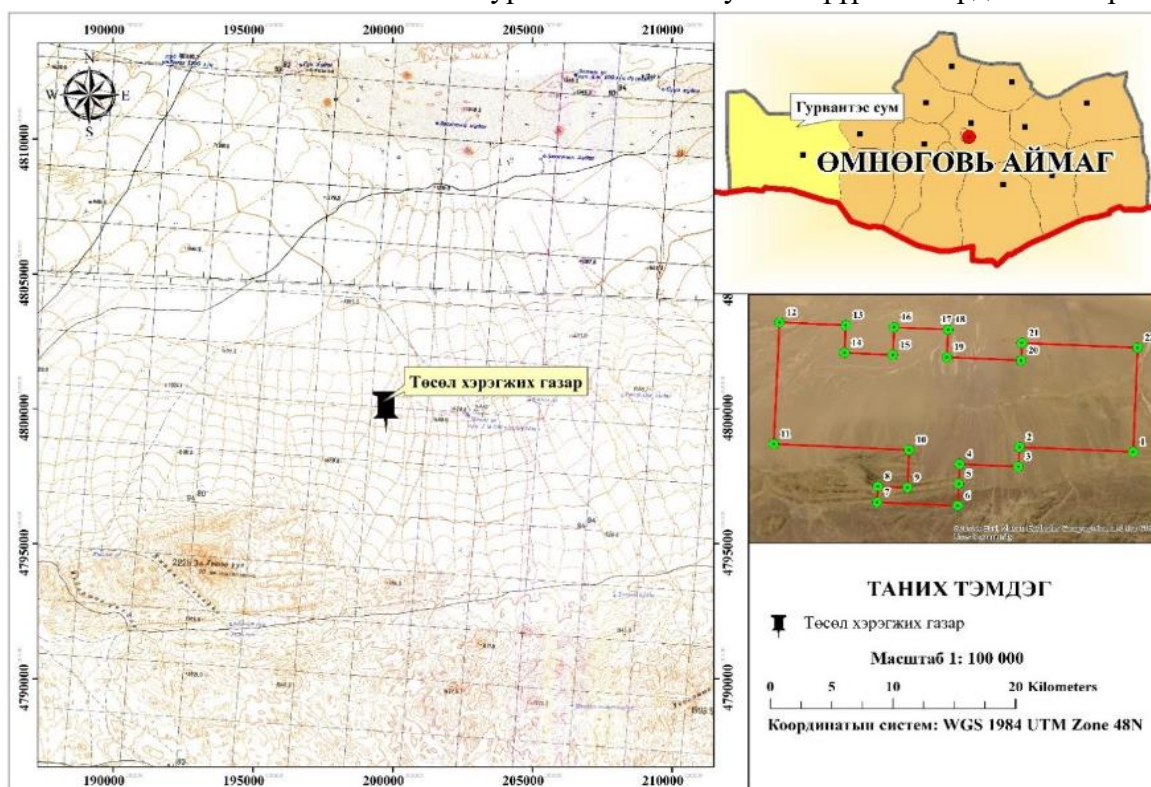
“Жавхлант орд” ХХК нь 2008 онд байгуулагдсан ба 2011.11.18-ны өдөр АМГ-ын КХ-ын даргын тушаалаар MV-016952 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг авсан.

Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлд нийт 29,100.14 га талбай хамаарагдана.

2012 онд жилд 740 мян.тн нүүрс олборлох хүчин чадалтай анхны ТЭЗҮ боловсруулсан ба байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээг 2012, 2018 онуудад тус тус боловсруулан үйл ажиллагаагаа явуулж ирсэн бөгөөд компанийн хөрөнгө оруулалтын хэмжээг нэмэгдүүлж, уурхайн хүчин чадлыг 1.5 сая.тн нүүрс олборлохоор төлөвлөн ~~Гоулден Прөжект ХХК-ийн~~ ТЭЗҮ-г шинэчилсэн.

Зангат-Уулын чулуун нүүрсний орд нь Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт Улаанбаатар хотоос баруун урд зүгт 880 км, Даланзадгад сумаас баруун урд зүгт 300 км, Гурвантэс сумын хойд зүгт 25 км-т оршдог.

Зураг 1. “Зангат Уулын нүүрсний орд”-ын байршил

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ” УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Уг уурхай нь 2024 оны 3 сараас уурхайн олборлолт эхэлж, 1358668 м³ хөрс хуулсан. Уурхайн олборлолтын улмаас одоогийн байдлаар нийт 800 га тайлбай нөлөөлөлд өртсөн байна. Төслийн талбайд нийт 500-650 хүн ажилласан.

Хүснэгт 1. Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн эргэлтийн цэгийн солбицол

№	Уртлаг			Өргөрөг		
	Xd	Xm	Xs.s	Yd	Ym	Ys.s
1	101	17	56.95	43	21	1.31
2	101	14	41	43	21	1.31
3	101	14	41	43	19	46
4	101	11	46	43	19	46
5	101	11	46	43	21	1.31
6	101	7	46	43	21	1.31
7	101	7	46	43	15	28
8	101	15	56	43	15	28
9	101	15	56	43	13	45
10	101	14	9.17	43	13	45
11	101	14	9.17	43	13	1.3
12	101	19	0.68	43	13	1.3
13	101	19	0.68	43	14	1.3
14	101	19	0.68	43	14	55.28
15	101	22	33.66	43	14	55.28
16	101	22	33.66	43	15	48.46
17	101	29	25.25	43	15	48.46
18	101	29	25.25	43	20	33.56
19	101	22	25.89	43	20	33.56
20	101	22	25.89	43	19	46
21	101	17	56.95	43	19	46

1.2. ТӨСЛИЙН ХҮЧИН ЧАДАЛ, АЖИЛЛАХ ГОРИМ:

Уурхай нь жилийн 347 хоног тасралтгүй ажиллаж, жилд 1.5 сая.тн нүүрс олборлох хүчин чадалтайгаар үйл ажиллагаа явуулж байна. Орд ашиглалтын хугацаанд нийт 75.76 сая.м³ хөрс хуулж, 6.4 сая.тн нүүрс олборлоно. Ордын байгаа район нь ус ихтэй гэж таамаглаж байгаа бөгөөд олборлолтын үед уснаас хамгаалах, ус таталтын технологийг сонгож ажиллаж байна.

Газрын гадаргуу нь бага зэрэг налуу ч олборлолтын явцад ямарваа нэгэн хүндрэл үүсэхгүй. Мөн ордын талбайгаар цас борооны ус, урсдаг жалга байрладаг учир олборлолтын явцад гадаргын уснаас хамгаалах суваг, шуудуу татах шаардлагатай.

Хөрсний эзлэхүүн жин - 2.5 тн/м³

Нүүрсний эзлэхүүн жин (орд баруун хэсэг) - 1.56 тн/м³

Нүүрсний эзлэхүүн жин (орд зүүн хэсэг) - 1.49 тн/м³

Хөрсний чулуулгийн бат бэхийн коэффициент Профессор М.М.Продотьяконовын ангиллаар $\Gamma=3-7$ байна.

Зангат-Уулын ордын баруун хэсэг нь 45-70 градусын уналтай газрын гадаргуугаас 400 метр бол зүүн хэсэг нь 37-50 градусын уналтай газрын гадаргуугаас 270 метрийн гүнд тус тус сунаж тогтдог. Тус ордын нүүрсний биетийн геологийн тогтцын үзүүлэлтүүдээс хамааруулан ордыг гадаад овоолготой авто тээвэртэй ашиглалтын системээр ашиглаж байна.

2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Төсөл хэрэгжиж буй нутаг дэвсгэр болох Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум нь байгалийн бүс бүслүүрийн хувьд ДТД 1140-2769 метрт өргөгдсөн уулс, говь тал, хөндий хоолойнууд бүхий цөлөрхөг бүсэд оршино.

Уур амьсгал эрс тэс, ширүүн, хуурай, дулаанаас хүйтэвтэр хосолсон шинжтэй, өвөлдөө хүйтэвтэр зун нь аагим халуун, хавартаа салхи шуурга ихтэй.

Жилийн дундаж температур 4,0°C -4,6°C, салхины дундаж хурд 3,6 м/с байна. Хур тунадасны жилийн хэмжээ 100 мм-ээс хэтэрдэггүй. Хүн амын нягтшил бага (1км-т 0.2 хүн) , 5291 хүн амтай, 27900 км.кв газар нутагтай.

Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгжийн 5 багтай. Ерөнхий боловсролын 12 жилийн сургууль, эрүүл мэндийн төв, цэцэрлэг, соёлын төв гэх мэт төр төсвийн байгууллага, худалдаа үйлчилгээний чиглэлийн болон уул уурхайн ААНБ-ууд үйл ажиллагаа явуулдаг. 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 173603 толгой мал тоологдсон. 649 малчин өрхтэй.

Уурхай нь төв суурин газруудтай шороон замаар холбогддог. Нүүрсний гадаад тээвэрт хатуу хучилттай хүнд даацын 18 км зам тавьж эхэлсэн.

3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Ашигт малтмал олборлох, уул уурхайн үйлдвэрлэл явуулах үед байгаль орчны төлөв байдал, орон нутгийн нийгэм эдийн засагт нөлөөлж болох нөлөөллүүдийн хэлбэр, тэр нь эргэж нөлөөлөх, буцалтгүй нөлөөлөх эсэхийг болон нөлөөллийн үргэлжлэх хугацаа, түүний эрчимжил зэргийг тодруулахын тулд магадлан жагсаах аргыг хэрэглэдэг билээ.

Энэ арга нь ашигт малтмал олборлох уурхайн ашиглалтын үед тухайн нөлөөлөл байгаа эсэх дээр тулгуурладаг бөгөөд хэрэв тухайн нөлөөлөл байвал "х"- ээр тэмдэглэдэг.

"Жавхлант орд" ХХК нь ил аргаар нүүрс олборлох Зангат уул ил уурхайн төсөл хэрэгжсэнээр байгаль орчны төлөв байдал, экологи, орон нутгийн нийгэм эдийн засагт үзүүлж болзошгүй нөлөөллийн үнэлгээг магадлан жагсаах аргаар гүйцэтгэж хүснэгт №-2-д үзүүлэв.

“Жавхлант Орд”ХХК-ний Зангат уул нүүрсний орд ашиглах төслөөс орчны төлөв байдал, бүс нутгийн нийгэм эдийн засагт нөлөөлж болох нөлөөллүүдийн хэлбэр, түүний эрчимжил зэргийг магадлан жагсааж, болзошгүй нөлөөллийг тодрууллаа.

Төсөл хэрэгжих үеийн байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийн хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчим

Хүснэгт 2. Сөрөг нөлөөллийн эрчим

Эдгээр болзошгүй нөлөөллүүдийг хэлбэр, үргэлжлэх хугацаа, эрчмээр нь тодруулбал:

Байгаль орчны үзүүлэлт	Шууд	Шууд бус	Өөрөө зохицуулагдах	Богино хугацааны	Урт хугацааны	Буцаж нөлөөлөх	Буцалтгүй нөлөөлөх	Хүчтэй	Дунд зэрэг	Бага зэрэг
Байгалийн төрөл зүйлийн өөрчлөлт										

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ”
УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

Газрын доорх урсацын өөрчлөлт	x				x		x		x	
Газрын доорх усны чанарын өөрчлөлт	x				x		x		x	
Гадаргын усны урсацын өөрчлөлт	Нөлөөлөл байхгүй									
Ургамлын бүтцийн өөрчлөлт	x		x				x	x		
Хөрсний элэгдэл, эвдрэл	x				x		x	x		
Геологийн тогтоцын өөрчлөлт	x				x		x	x		
Зэрлэг амьтдын орон зайн өөрчлөлт		x		x			x		x	
Уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт		x		x			x	x		
Бай галийн нөөц, ашиглалт										
Газрын гадаргын нөөц баялаг	x				x		x		x	
Бэлчээрийн байдал	x			x			x		x	
Эрдэс түүхий эдийн нөөц	x				x		x		x	
Эрчим хүчний нөөц	Нөлөөлөл байхгүй									
Байгаль, орчны өөрчлөлт										
Ундны усны чанар, хэмжээ	x				x		x	x		
Агаарын бохирдол	x		x			x		x		
Хөрсний эвдрэл, бохирдол	x				x		x	x		
Хорт бодис усаар дамжин хүн, амьтанд нөлөөлөх		x			x	x				x
Дуу чимээ, шуугианы нөлөө	x			x			x		x	
Байгалийн өнгө төрх, түүх соёлын дурсгалт зүйл										
Байгалийн үзэсгэлэнт өнгө төрх өөрчлөгдөх	x				x		x	x		
Ландшафтын хэлбэр, өнгө өөрчлөгдөх	x				x		x	x		
Тусгай хамгаалалттай газар нутагт нөлөөлөх	Нөлөөлөл байхгүй									
Түүх соёлын дурсгалт зүйлд нөлөөлөх	Нөлөөлөл байхгүй									
Археологи, палентологийн олдворт нөлөөлөх	Нөлөөлөл байхгүй									
Нийгэмд үзүүлэх нөлөө										
Үйлчилгээний салбарын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх		x		x			x			x
Хүн амын орлого өөрчлөгдөж нэмэгдэх	x			x			x		x	
Хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх		x		x		x				x
Эдийн засаг, байгаль орчин										
Татварын орлого өөрчлөгдөх	x			x			x		x	
Бүс нутгийн орлого нэмэгдэх	x			x			x		x	
Ядуурлыг бууруулахад дэмжлэг болох	x			x			x		x	
Ажлын байр нэмэгдэх	x			x			x		x	

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ”
УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

Улирлын чанартай эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэх	x			x			x		x	
7. Бусад нөлөөлөл										
Уурхайн болон ахуйн бохир уснаас хөрс, ус бохирдох	x				x		x		x	
Шороон зам харилцаа, уурхайн машин механизмын хөдөлгөөн шилжилтээс болж хөрс эвдрэх	x				x		x	x		
Дүн	22	5	2	12	13	3	24	10	14	3
Улирлын чанартай эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэх	x			x			x		x	
7. Бусад нөлөөлөл										
Уурхайн болон ахуйн бохир уснаас хөрс, ус бохирдох	x				x		x		x	
Шороон зам харилцаа, уурхайн машин механизмын хөдөлгөөн шилжилтээс болж хөрс эвдрэх	x				x		x	x		
Дүн	22	5	2	12	13	3	24	10	14	3

Шууд нөлөөлөл

Болзошгүй нөлөөллийн 22 (81,5%) нь шууд нөлөөлөлд хамрагдаж байна. Нүүрсний орд ашиглах төслийн үйл ажиллагаанаас ургамлын нөмрөгийн өөрчлөлт, хөрсний элэгдэл эвдрэл, бэлчээрийн нөөц багасах, газрын доорх усны чанарт, геологийн тогтоц, ландшафтын хэлбэр, хүрээлэн буй орчин, тусгай хамгаалалттай газар нутгийн орчны бүс зэрэгт сөргөөр нөлөөлж болзошгүй байна.

Шууд бус нөлөөлөл

Уг төслөөс нийт болзошгүй нөлөөллийн 5 (18,5%) нь шууд бус нөлөөлөлд хамрагдаж байна. Зэрлэг амьтдын орон зайн өөрчлөлт, Уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт, Хорт бодис усаар дамжин хүн, амьтанд нөлөөлөх, Үйлчилгээний салбар зэрэгт шууд бусаар нөлөөлөхөөр байна.

Өөрөө зохицуулагдах нөлөөлөл

Нүүрсний орд ашиглах төслөөс нийт болзошгүй нөлөөллийн 2 (7,4%) нь өөрөө зохицуулагдах нөлөөлөлд хамрагдаж байна.

Богино хугацааны нөлөөлөл

Уг төслөөс нийт болзошгүй нөлөөллийн 12 (44,4 %) нь богино хугацааны нөлөөлөлд орж байна. Богино хугацааны нөлөөлөлд зэрлэг амьтдын орон зайн өөрчлөлт, уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт, бэлчээрийн байдал зэрэг богино хугацаанд өөрөө зохицуулагдах нөлөөлөл гэж авч үзлээ.

Урт хугацааны нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөөллийн 13 (48,1%) нь урт хугацааны нөлөөлөл бөгөөд төслийн байгаль орчинд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийн ихэнх нь урт хугацааны нөлөөлөлд хамрагдаж байна.

Нөлөөллийн эрчим

Төсөл хэрэгжих орчны байгаль орчинд тухайн төслөөс гарах хүчтэй нөлөөлөл их бөгөөд талбайн болон түүний орчны хөрс, ургамлын элэгдэл, байгалийн анхдагч төрх өөрчлөгдөх, агаар, хөрс, усны бохирдол, ландшафтын хэлбэр өнгө өөрчлөгдөх зэрэг

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ” УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

нөлөөллүүд байна. Дунд зэргийн эрчимтэй нөлөөлөлд газрын гадаргын нөөц баялаг, зэрлэг амьтдын орон зайн өөрчлөлт, татварын орлого, бүс нутгийн орлого нэмэгдэх зэрэг нөлөөллүүд багтана.

Бага зэргийн эрчимтэй нөлөөлөлд хорт бодис усаар дамжин хүн, амьтанд нөлөөлөх, үйлчилгээний салбарын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх, хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх зэрэг нөлөөллүүд багтаж байна. Нийт 27 нөлөөллөөс 10 хүчтэй, 14 дунд зэргийн, 3 бага зэргийн нөлөөлөл байна.

ТӨСЛИЙН ТАЛБАЙ ОРЧМЫН УУР АМЬСГАЛЫН НӨХЦӨЛИЙН СУУРЬ МЭДЭЭЛЭЛ

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт өвс ургамалтай, ургамалгүй гадарга, баян бүрд, булаг шанд, уул нуруу, хотгор, хөндий, тэгш тал, говь цөл хослон оршдог нь уур амьсгалын өвөрмөц нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Зангат уулын нүүрсний орд орчмын нутаг дэвсгэр нь цаг уурын хувьд эрс тэс уур амьсгалтай, өвөлдөө цас багатай, хүйтний эрч бага, хавар хүйтэвтэр, шороон шуурга элбэгтэй, салхины чиглэл тогтворгүй, зундаа хуурай халуун уур амьсгалтай. Эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай, өвөл -15°C -аас -20°C хүйтэрч, зун $+30^{\circ}\text{C}$ -аас $+35^{\circ}\text{C}$ заримдаа $+40^{\circ}\text{C}$ -аас давж хална. 1 сард агаарын дундаж температур -15°C -аас -18°C , 7-р сард агаарын дундаж температур $+20^{\circ}\text{C}$ -аас $+25^{\circ}\text{C}$. Жилийн агаарын дундаж температур $+2^{\circ}\text{C}$ -аас $+5^{\circ}\text{C}$ байна. Жилийн дунджаар авч үзвэл салхигүй өдрийн тоо 10-15 хоног.

Хамгийн их салхи хавар тохиолдох бөгөөд дунджаар 5.9 м/сек, хамгийн бага салхитай улирал нь өвөл бөгөөд салхины хурд дунджаар 4.2-4.3 м/сек ба жилийн 30-35 хоног 15 м/сек хүртэл хүчтэй цасан болон шороон шуургатай байдаг.

Агаарын температур : Гурвантэс сумын нутагт жилийн агаарын дундаж температур 5.6°C байдаг. Энэ район нь говь цөлийн ширүүн уур амьсгалтай. Өвөл нь $15-20^{\circ}\text{C}$ хүйтэн, зун, намрын саруудад маш халуун болж агаарын температур $+(3-35^{\circ}\text{C})$, зарим үед $+40^{\circ}\text{C}$ хүрдэг. Жилийн хамгийн хүйтэн 1 дүгээр сард агаарын дундаж температур -23°C , хамгийн их халуун 8 дугаар сард агаарын дундаж температур $+30^{\circ}\text{C}$ орчим, агаарын үнэмлэхүй хамгийн их температур $+39.8^{\circ}\text{C}$, үнэмлэхүй бага температур -40°C байдаг. Гурвантэс сумын цаг уурын станцын мэдээгээр $+30^{\circ}\text{C}$ -аас халуун өдрийн тоо жилд дунджаар 31 байна.

Хур тунадас: Тус бүс нутагт хур тунадасны уналт их биш, жилийн дундаж хур тунадас 82.4 мм, үүний 60 хувь нь зуны улиралд ордог байна. Гурвантэс сум нь уур амьсгалын нэн хуурай дулаан говь, цөлийн бүсэд багтана. Нэн хуурай дулаан говь, цөлийн бүсийн уур амьсгалын ерөнхий онцлог нь агаар, хөрсний чийгээр дутмаг байдаг. Хур тунадас маш бага унадаг, ялангуяа 1970-аад оноос хойш тунадасны хэмжээ улам багасаж зун, намрын саруудад гандуу байдаг болсон. Өвөл цасны бүрхүүлийн зузаан 0-3 мм, зун нь хур тунадасны хэмжээ 30-60 мм, жилд дунджаар 51 мм орчим тунадас унадаг болсон байна.

Агаарын даралт: Олон жилийн агаарын хоногийн дундаж даралт 849.2-862 мм м.у.б., 3 дугаар сард 857.5-875.6 мм м.у.б -д хүрч харьцангуй чийгшлийн дундаж 40-49 % болдог байна.

Нарны гэрэл: Нарны гийгүүлэлтийн үргэлжлэх хугацаа жилд 2900 орчим цаг, үүнээс дулааны улиралд 1960 цаг байна. Бүс нутгийн хэмжээнд үүл, хур тунадас багатай, нарны гэрлийн эрчим хүч ихтэй юм.

Салхины горим: Зангат уулын нүүрсний орд орчмын салхины горим уулсын хоорондын хөндийд бий болсон агаарын даралтын өөрчлөлтөөр циркуляци байдалтай уулын хөндийн

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ” УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

салхи үүснэ. Салхины жилийн дундаж хурд 2.0-2.7 м/сек; хамгийн их хурд 14 - 30 м/сек -д хүрдэг. Өвөлдөө баруун, өмнөд зүгийн салхи зундаа баруун, баруун хойд зүгийн салхи зонхилдог нь тус газар нутгийн геологийн тогтоцтой холбоотой. Харин 4 дүгээр сарын салхины дундаж хурд 4.0 м/с хүрдэг байна. Салхигүй үеийн давтагдал өвөл 12-1 сард 52.5-62.6% байдаг бол 4 дүгээр сард энэ нь 31.3% хүртэл буурдаг. Энэ сард өдрийн 13 цагийн салхигүй үеийн давтагдал дөнгөж 9.6% байна. Иймд хаврын улиралд өдрийн цагт их төлөв салхитай байдаг бөгөөд 13 цагийн салхины дундаж хурд 4 дүгээр сард 4 м/сек орчим байна. 4, 5 дугаар саруудад хүчтэй салхи 10-15 удаа тохиолдоно. Жилд дунджаар 25 өдөр шороон шуургатай байдаг. 4, 5 дугаар саруудад 3-4 удаа шороон шуурга болдог.

Хөрсний гадаргын температур: Энэ нутагт хөрсний гадаргын жилийн дундаж температур 9.2°C, дулааны улиралд хөрсний гадаргын температур дунджаар +25°C байдаг бөгөөд 7 дугаар сард +34°C байна. Гэхдээ зуны халуун өдөр хөрсний гадарга маш их халах тохиолдол байдаг. Хөрсний гадаргын жилийн үнэмлэхүй их температур 62°C. Хөрсний хөлдөлтийн хэм 0.8-1.8 м байдаг.

Цасан бүрхүүл, цастай өдрийн тоо: Цасан бүрхүүлийн зузаан дунджаар 2-3 см-ээс хэтэрдэггүй, цасан бүрхүүлийн үнэмлэхүй зузаан нь 16 см байдаг. Жилд цасан бүрхүүлтэй өдрийн тоо 33 байдаг бөгөөд хүйтний улиралд сард 1-3 удаа цас ордог байна. Цас орой унаж (12-р сарын сүүлч, 1-р сарын эхээр) хавар эрт (2-р сарын сүүлчээр) хайлна. Бороотой өдрийн тоо жилд дунджаар 22 байдаг.

Хүснэгт 3. Шатахууны зарцуулалтаар ялгарах хорт бодисын хэмжээ

№	Хорт бодис	Шатахууны төрөл	
		Бензин г/кг	Дизель түлш г/кг
1	Нүүрстөрөгчийн давхар исэл	225	20-30
2	Азотын давхар исэл	55	20-40
3	Нүүрстөрөгч	20	4-10
4	Хүхэрлэг хий	1.5-2.02	10-30
5	Хөө тортог	1-1.5	3-5
6	Хартугалга	0.5-0.85	-
7	Бензин-пирон	0.23	0.31
8	Альдегид	0.8-1.0	0.8-1.0

3.1. АГААРЫН ЧАНАР:

Агаарын бохирдолт гэдэг нь үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны явцад үүссэн хорт хий, тоос болон бусад бодисын нөлөөгөөр агаарын чанарын хүлцэх хэмжээнд гарсан өөрчлөлт юм.

Зангат уулын чулуун нүүрсний уурхайн технологийн үйл ажиллагааны явцад агаар орчныг бохирдуулж байгаа гол сөрөг нөлөөлөл нь хөрс хуулалт, нүүрс тээвэрлэлт, ачих буулгах процесс. өрөмдлөг тэсэлгээнээс гарах тоосжилт, дуу чимээ юм, Мөн тээврийн хэрэгслийн дотоод шаталтаас үүсэх хорт хий, утаа ялгарна.

Тоосжилт нь гадаад овоолго болон эвдэрсэн газраас ихээр үүсэх ба 1тн шорооноос 50 гр тоосонцор гардаг.

Төслийн агаарт нөлөөлөх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ.

Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ:

- Төсөлд хэрэглэгдэж буй тээврийн хэрэгслүүдэд Монгол Улсад мөрдөгдөж буй утааны ба бохирдлын стандартууд болон олон улсын холбогдох стандартуудын шаардлагын дагуу хяналт хийж түүнд нийцүүлнэ.
- Нүүрс хадгалах талбайгаас босох тоосны тархалтыг нарийвчлан гаргах БОННУ-нд заагдсан цэгүүдэд байнгын мониторинг хийх

Бууруулах арга хэмжээ:

- Усны машин ашиглан тоосжилт үүсэх замуудыг услах, чийглэх, замыг дагтаршуулах.
- Хучилтгүй зам дээр тээвэр хийх машины хурдыг хязгаарлаж, хурдны хязгаарлалтыг анхааруулсан замын тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулах.
- Хэрэглэгдэхээ больсон хуучин зам болон түр замын хөрсийг сэргээн ургамал байгалийн аясаар ургах нөхцөлийг бүрдүүлэх.
- Тэсэлгээ явуулах үеийн салхины хурд, чиглэлийн мэдээг тогтмол авч, салхины хурд ихтэй үед тэсэлгээний ажил хийхийг хориглох.

3.2. УСАН ОРЧИН:

Лицензийн талбайн зүүн хэсэгт сайр дагуу дээш задгай булаг байх ба дээрх булаг тухайн орчинд Ноёны формацын шаварлаг заливролит гадаргад ойртож байгаа бүсэд газар доорх алсын урсац хуримтлагдан илэрч байгаа саадын төрлийн дөрөвдөгчийн хурдаст агуулагдах хөрсний ус сайрын дагуу ул чулуулагт тулах замаар хур борооны дараа даац үүсэх уст цэг нь тухайн жил, улирлын цаг уур, хур тунадасны хэмжээнээс хамаарч усны горим хувьсамтгай сайр садаргын шүүрлийн булаг юм. Баруун болон зүүн талбайн хоорондын завсрыг бүс, лицензийн талбайн зүүн талаас гадагш ус байхгүй.

Зангат уул ордын орчимд байнгын урсгалтай урсгал ус байхгүй учраас гадаргын усанд учирч болзошгүй сөрөг нөлөөлөл үндсэндээ байхгүй.

Харин уурхайн шүүрлийн усыг зайлуулснаас усны түвшин буурна.

Төслийн үйл ажиллагааны үед ахуйн бохир ус, хатуу хог хаягдал, нефтийн бүтээгдэхүүн, шатах тослох материал ил задгай хаяж алдагдсанаас хур борооны усаар утаагдан гүний усны чанарт шууд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй.

Хүснэгт 4. Лицензийн талбай болон түүний орчмын худаг уст цэгийн бүртгэл

№	Худгийн нэр	координат	Өндөрш ил /м/	Худгийн гүн, м	Усны тогтсон түвшин /м/
---	-------------	-----------	------------------	-------------------	----------------------------------

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ”
УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

		Xd	Xm	Xs	Yd	Ym	Ys			
Инженерийн хийцтэй гар худаг										
1	Шаваг ус	43	17	30.48	101	18	38.34	1466	10	6.5
2	Улаан худаг	43	13	55.51	101	20	16.53	1685	8.25	6.07
3	Ганжир	43	14	49.73	101	27	57.37	1673	11.6	4.34
4	Шар хад	43	17	57.50	101	26	28.96	1530	7.9	2.35
5	Дунд довцог	43	17	45.71	101	21	8.87	1474	9.5	3.04
Малчдын гаргасан гар худаг										
1	Далан товч	43	17	30.18	101	18	1.1	1464	1.74	0.89
2	Цалгайн буудал	43	15	38.59	101	15	39.27	1605	3.7	1.2
3	Муу ус	43	15	47.03	101	15	17.82	1598	2.6	1.92
4	Шанд	43	14	0.43	101	22	40.24	1673	1.64	0.37
5	Элстэйн худаг	43	18	37.36	101	29	45.8	1538	1.24	0.39
6	Худаг элс	43	18	16.37	101	27	15.35	1525	1.37	0.31
7	Баруун довцог	43	17	29.36	101	20	7.55	1473	2.4	0.3
8	Довцог зүүн	43	17	52.21	101	21	44.82	1477	1.24	0.7
9	Баянтолгой	43	18	43.61	101	22	52.67	1456	2	0.58
Инженерийн хийцтэй гүн өрмийн худаг										
1	Машбатын худаг	43	21	10.89	101	25	48.43	1404	78.9	3.03
2	Унд ахуйн худаг	43	17	42.94	101	21	58.48	1488	32	21.7

Хүснэгт 5. Лицензийн талбайн гаднах задгай булаг уст цэг

Д/Д	Булгийн нэр	Координат						Өндөршил /м/	Булгийн төрөл
		Xd	Xm	Xs	Yd	Ym	Ys		
1	Элст задгай	43	18	39.55	101	29	44	1535	Сайр садрга шүүрлийн / хур тунадасаар гэжээгддэг /
2	Сүүж булаг	43	14	4.54	101	24	9.19	1673	Шаварлаг хөрс / үндсэн ундаргатай /
3	Довын булаг	43	14	1.19	101	21	9.59	1672	Шаварлаг хөрс / үндсэн ундаргатай /
4	Эхэн задгай	43	13	45.63	101	17	25.94	1698	Шаварлаг хөрс / үндсэн ундаргатай /
5	Адгийн задгай	43	13	55.24	101	17	24.4	1996	Шаварлаг / үндсэн ундаргатай /
6	Ямаан ус	43	14	13.61	101	14	21.42	1791	Ан цав / шүүрлийн/

Төслийн гадаргын болон газрын доорх усанд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ.

- Нүүрсний ордыг ашиглах үйл ажиллагааны үед газрын доорх усны шинж, химийн найрлагын өөрчлөлтийг судлахын тулд мониторингийн судалгааг хийх.
- Усны хэрэглээнд хяналт тавьж, хэрэглэсэн усны балансыг гаргаж байх.
- Үйл ажиллагаа явуулах үед машин техник, тоног төхөөрөмжийн элэгдсэн эд анги, хөдөлгүүрийн шингэн, шатахуун, тос маслоны хаягдал ба тээвэрлэлтээс үүсэх хорт бодис, шороо тоосны ялгаралт нь ус бохирдуулахаас сэргийлэх.
- Ахуйн болон технологийн бохир усаар газрын доорх ус бохирдохоос сэргийлэх.

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ” УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

- Унд ахуйн усны эх үүсвэрийн ариун цэврийн хамгаалалтын бүсэд мөрдөх журам гарган мөрдөж ажиллах.
- Байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор орчны хяналт шинжилгээ хийлгэх арга хэмжээ авч усны чанар, нөөцөд хяналт тавьж ажиллах.
- Ажилчдын кемп болон үйлдвэрлэлийн ажлын үед гарах ахуйн бохир усыг цэвэрлэх байгууламжид нийлүүлэх
- Бохир усны цэвэрлэгээ хийхдээ цэвэршилтийн зэргийг хянах зорилгоор усанд хими, бактериологийн шинжилгээг тогтмол хийж байх, бохир ус зөөвөрлөх явцад сумын мэргэжлийн байгууллагын зөвшөөрлөөр зориулалтын машинаар гүйцэтгэх, цэвэрлэх байгууламжид нийлүүлэх.
- Орчны хяналт шинжилгээний хүрээнд тухайн байгууллага нь санал нэгтэй хүлээн зөвшөөрөхүйц үр дүнд хүрэх зорилгоор олон нийтийн оролцоотой усны хяналт шинжилгээ хийх (Уснаас дээж авах зэрэгт).
- Усны дээж авахдаа MNS ISO 5667-1-2002, MNS ISO 5667-3-1999, MNS ISO 5667-4-2001, MNS ISO 5667-10-2001 стандартын арга аргачлалын дагуу авч гүйцэтгэх.

3.3. ГАЗРЫН ГАДАРГА БОЛОН ХӨРСӨН БҮРХЭВЧ

Төслийн талбайн нь хөрс газар зүйн мужлал, био-уур амьсгалын хувьд Говийн их мужийн өргөргийн бүсчлэлд хамаарах заримдаг цөлийн цайвар бор хөрсний дээд бүс Манлайн 11-р тойрогт хамрагдах ба хөрсний морфологи, хими, физик шинж чанарын хүрээнд дараах байдлаар ангилна.

Үүнд:

- Цөлийн бор саарал
- Цөлийн сайр чулуурхаг цөлийн бор
- Элсэн хучаастай бор

Лицензийн талбайн газрын гадаргуу ихэнхдээ урдаасаа хойшоо болон хойноосоо урагш чиглэлтэй бага зэргийн налуу байх ба янз бүрийн гүнтэй өргөн нарийн сайраар хэрчигдсэн харилцан адилгүй түвшинтэй хэвийн долгиорхог тал зонхилох бөгөөд урд талаараа Хөгшөө уул 2225м түүний салбар бэсрэг уулсаар хад чулуун тогтоцтой уулын хойд тал руугаа намсан бэлэрхэгжинэ. Талбайн зүүн талд төв хэсэг рүү түрж орсон сунасан тогтоцтой хоорондоо салангид хадархаг нам уулс оршино. Хөрсний ихэнх хэсгийг бор сараал өнгөтэй бөөрөнхий самранцар бүтэцтэй үндэс бага тархсан нүх сүвэрхэг, нягт жижиг чулуу, элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй карбонажсан үе давхарга бүхий бүрэлдэхүүнээр илэрнэ.

Талбайн хэмжээнд говийн хялгана, хазаар өвс, хүмүүл, баглуур, бударгана, хотир, хармаг зэрэг бутлаг ургамал зонхилхоос гадна ургамалгүй цулгүй газар нэлээд талбай өртнө.

Шууд нөлөөлөл:

Уурхайн ашиглалтын хугацаанд байгалийн ландшафтын унаган төрх алдагдаж 5000 м урттай, 3000 м өргөнтэй, 60 м гүнтэй хоосон орон зай үүснэ.

Одоогийн байдлаар уурхайн ашиглалтын үйл ажиллагааны улмаас 800 га талбай элэгдэл, эвдрэлд өртсөн бөгөөд 2025 онд уурхайн олборлолтод 164.3 га талбай өртөнө.

Хөрс хуулалтаас гарсан шимт хөрс удаан хадгалах явцад шимт, шимэрхэг чанараа алдана. Мөн хөрс хуулалт, нүүрс олборлолтын (тэсэлгээ, малталт, ачилт зэрэг) үйл ажиллагааны явцад нарийн шороо, нунтаг нүүрс их дэгдэнэ.

Ялангуяа хүнд оврын техникээр шимт давхаргын шороо, гадаад овоолгын шороо ачих, тээвэрлэх, буулгах ойрын зайны олон удаагийн тээвэрлэлтийн үед хөрс нь их халцайн нунтгарснаас орчны хөрс, ургамал нь нарийн шороо, тоосонд дарагдаж доройтолд оруулна. Техник тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээнээс гарсан ШТМ- алдагдсанаас хөрс хүнд

металлаар бохирдож болзошгүй.

Хүснэгт 6. 2025 онд уурхайн олборлолтын үед өртөх талбай

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Баруун	Зүүн	Нийт
1	Ил уурхай ахилт	Га	-	28.7	22.6
2	Хөрс хуулалт	Га	130.6	408.3	29.8
3	Зам талбай	Га	-	-	-
Нийт			27.9		63.7

Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

- Хөрсний мониторингийн цэгүүдэд тогтмол хугацаанд хэмжилт хийж байх.
- Нягтаршиж бохирдсон талбайг тэгшлэн сийрэгжүүлж ургамалжуулах.

Бууруулах арга хэмжээ

- Хуурай халуун улиралд овоолгын дээрх том машин механизмын замын усалгааны хугацааг ойртуулах, машин механизмын хурдны хязгаарыг багасгах.
- Ямар ч газар шорооны үйл ажиллагаа эхлэхээс өмнө эвдэгдэх, хөндөгдөх хөрсийг өндөрлөг, налуу хажуу хэсэгт өнгөн хэсгийн давхаргыг тусад авч хадгалах, биологийн нөхөн сэргээлтэд ашиглах.
- Хөрс бохирдуулж болзошгүй хог хаягдлыг ангилж ялгах, хөрсөнд алдагдахааргүй хадгалах. Хөрс бохирдуулахааргүй хадгалах газраа тохижуулах (цемент, төмөр гадаргатай байх), орчиндоо тараахгүй байх талаар арга хэмжээ авах (хашаа хаалт барих) гэх мэт арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх. Хог хаягдлыг ангилал, шинж чанараас нь хамааран (Шингэн хог хаягдлыг тухай бүрд нь цэвэрлэж зөвшөөрөгдсөн газарт хаях, булах, ариутгах ажлыг хийж байх, гаднын нөлөөллөөс тусад нь байлгах, амьтан, ургамал нөлөөлөхөөргүй нөхцөлд байршуулах), (Хатуу хог хаягдлыг хадгалах цэг байгуулан түүнд төвлөрүүлэн хаяж байх, Хатуу хог хаягдлын цэг нь зориулалтын тагтай байх, салхи шуургатай үед хог хаягдал хийсэж орчноо бохирдуулахгүй байх ёстой) түүнд таарсан арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх.
- Уурхай орчим, доторх зам талбайг тодорхой зам-нэгдсэн нэг зам ашиглах талд дээр анхаарах. Тухайлбал: Замын тэмдэгийг сайтар байршуулах, зам ашиглах тал дээр уурхайн зүгээс хатуу бодлогыг баримтлах нь хөрсөн бүрхэвч эвдрэх эрсдэлээс сэргийлж чадна.
- Уурхай орчмын зогсоол, замд машин техникийн шатах тослох материал асгарвал тухай бүрд нь элс, даавуу зэрэгт шингээн авч галын аюулгүй нөхцөлд ариутгах.
- Төрөл бүрийн бүтээгдэхүүний хадгалалт хамгаалалтад сайтар анхаарал хандуулах. Химийн бодис бусад бүтээгдэхүүн хөрсийг бохирдуулах, хөрсний шинж чанарыг доройтуулах олон төрлийн химийн бодис байдаг бөгөөд бүтээгдэхүүний баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдлыг сайтар шалгах, хадгалах газрын битүүмжлэлийг сайтар бүрдүүлэх
- Халуун хуурай улиралд уурхайн үйл ажиллагааны явцад хөрсний гадаргаас авто машин, техникийн хөдөлгөөнөөс үүдэлтэй, мөн уурхайн карьерын эвдэгдсэн гадаргуугаас тоосжилт бий болох бөгөөд тоосжилтыг багасгахын тулд дараах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлбэл зохилтой:
- Машин техникийн хөдөлгөөний хурдыг хөрсний гадаргын шинж чанараас хамааруулан тогтоох. Тухайлбал тоосжилт их гарч буй гадаргад хурдны хэмжээг багасгах.

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ” УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

- Тоосжилт их үүсэж буй гадаргууд тодорхой хугацаанд услагаа хийх, Их салхи шуургатай тохиолдолд машин техникийн хөдөлгөөнийг хязгаарлах.
- Жижиг оврын цэвэршүүлэх технологийг түр суурингын ус хэрэглээнд авч хэрэгжүүлэх нь бохир усаар хөрс, ул хөрсний ус бохирдох эрсдэлээс сэргийлнэ.

3.4. ТӨСЛИЙН УРГАМЛЫН НӨМРӨГ

УРГАМЛЫН НӨМРӨГИЙН СУУРЬ МЭДЭЭЛЭЛ: Төслийн талбайн нь 1375-1544 д.т.д метрийн өндөрт хэлбэлзэх ба өндөр уул нурууд байхгүй говийн бэсрэг уулсын толгод гүвээрхэг гадарга бүхий /аараг толгод/ ландшафт зонхилно. Ургамал зүйн хувьд Говь-Алтайн тойрогт хамаарах ба шар модот хотир, бариулт бүйлэс, ахар навчит баглуур, говийн хялгана, сайрын хялгана, Гялгар дэрс, Хөмөл, Цагаан лууль, прижвальскийн зээргэнэ, хазаар өвс, сибирь шарилж, өлчир шарилж, ишгэн шаваг, зэрэг тохиолдоно. Уурхайн орчимд унаган ургамал байхгүй, ургамлын бүрхцийн хувьд нэгж талбайд 10-20% бүрхэцтэй арви нь сийрэг ургалтын бүрхэцтэй болно. Уурхайн орчимд 18 овгийн 28 төрлийн 30 зүйл ургамал бүртгэгдсэн байна.

Хүснэгт 6. Ургамлын зүйлийн бүрдэл

№	Ургамлын овог/ Зүйлийн шинжлэх ухааны нэршил	Ургамалын статус						Ач холбогдол		Амьдралын Хэлбэр			
		Нэн ховор	Ховор	Монголын унаган ургамал	Завсрын унаган ургамал	Үлдэгч ургамал	Монгол улсын улаан данс	Эмийн ургамал	Бэлчээрийн ургамал	Цөөн наст	Олон наст	Сөөг, заримдаг сөөгөнцөр	Мод
I	Ephedraceae Dum. - Зээргэнийн овог												
1	<i>Ephedra Przewalskii</i> Stapt.-Пржевальскийн зээргэнэ					*		*				*	
II	Poaceae Juss- Үетэний овог												
1	<i>Achnatherum splendens</i> (Trin.) Nevski Гялгар дэрс								*		*		
2	<i>Stipa glareosa</i> P.Smirn -Сайрын хялгана								*		*		
3	<i>Stipa gobica</i> Roshev.-Говийн хялгана				*				•		•		
4	<i>Cleistogenes songorica</i> (Roshev.) Ohwi. Зүүнгарын хазаар өвс								*		*		
5	<i>Agropyron cristatum</i> (L.) P.B.-Саман ерхөг								•		*		
6	<i>Leymus racemosus</i> (Lam.) Tzvel. -мөчирлөг түнгэ								*		*		
III	Cyperaceae Juss. - Улалжийн овог												
1	<i>Carex stenophylloides</i> V.Krecz.- Утсан навчит улалж								*		*		
IV	Liliaceae Juss. - Сараанын овог												

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ”
УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

1	<i>Asparagus gobiculvanova</i> .ex Crub.-Говийн хэрээн нүд				*			*	*		*		
V Amaryllidaceae-Сонгинын овог													
1	<i>Allium mongolicum</i> Rgl,- Хөмөл				*			*	*		*		
VI Iridaceae Juss. – Цахилдагийн овог													
1	<i>Iris tenuifolia</i> Pall.-Нарийн цахилдаг							*	*		*		
VII Polygonaceae Juss. - Тарнын овог													
1	<i>Rheum nanum</i> Slievers.- Намхан гишүүнэ								*		*		
2	<i>Calligonum gobicum</i> Bge.ex Meisn.-Говийн азар		*					*	*			*	
VIII Chenopodiaceae Vent. - Луулийн овог													
1	<i>Chenopodium glaucum</i> L,- Хөх ногоон лууль								*	*			

Зангат уул орд газрын ашиглалтад өртөх талбайн ургамлын нөмрөг 230 га талбай арчигдах, дарагдах байдлаар шууд өртөнө Тоосжилтоос ургамлын фотосинтез зогсоно.

Уурхайн объектуудаас алслах тутам нөлөөллийн эрчим буурч, ургамалжилт болон ургамлын зүйлүүд нөлөөлөлд автахгүй болно. Иймд уурхайн үйл ажиллагаанд ургамал хамгааллын арга хэмжээг хэрхэн авч хэрэгжүүлснээс нөлөөллийн эрчим шууд хамаарна.

3.5. АМЬТНЫ АЙМАГ

Манай төслийн талбай нь Монгол орны амьтны аймгийн мужлалаар Алтайн цаадах говийн тойрогт хамаарагдах ба амьтны аймгийн зүйлийн бүрдэл нь өндөр уулын болон тал хээрийн амьтдаас бүрдэнэ. Хөхтөн амьтны ихэнх хэсгийг жижиг мэрэгч бүрдүүлнэ. Лицензийн талбайн орчмын бэсрэг уулсаар Цоохор ирвэс, Мануул мий аргаль хонь, янгир ямаа зэрэг өндөр уулсын том хөхөн амьтад гүйдлээр болон задгай булаг уст цэгээр тохиолдох ба ууслын бэлээр Хар сүүлтий зээр лицензийн талбайд бүртгэгдэнэ.

Хүснэгт 7. амьтны зүйлийн бүрдэл

№	Шинжлэх ухааны нэр	Монгол нэр	Бүс нутгийн хэмжээнд (IUCN)	Олон улсын хэмжээнд (IUCN)	Улаан ном (2013)	OTES	CMS
Хоёр нутагтан, мөлхөгчид ^{1 2}							
1	<i>Coluber spinalis</i>	Нарийн могой	NT	NE	Ховор		
2	<i>Teratoscincus przewalskii</i>	Нохой гүрвэл	NT	NE	-		
Шувууд							
4	<i>Aegyptus monachus</i>	Нөмрөг тас	LC	NT		II	II
5	<i>Falco naumanni</i>	Зээрд шонхор	LC	VU		II	II

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ”
УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

6	<i>Aquila chrysaetos</i>	Цармын бүргэд	LC	NT		II	I
7	<i>Gypaetus barbatus</i>	Ооч ёл	VU	LC		II	II
8	<i>Podoces hendersoni</i>	Монгол хулан жороо	VU	LC			II
9	<i>Passer ammodendri</i>	Загийн бор шувуу	NT	LC			II
Хөхтөн³							
Мэрэгчид							
11	<i>Allactaga bullata</i>	Говийн алагдаага	DD	NT	-		
12	<i>Cardiostictus paradoxus</i>	Таван хуруут атигдаахай	DD	VU	-		
13	<i>Salpingotus crassicauda</i>	Өөхөн сүүлт атигдаахай	DD	VU	-		
Махчид							
14	<i>Vulpes vulpes</i>	Шар үнэг	NT	LC	-		
15	<i>Canis lupus</i>	Саарал чоно	NT	LC	-		
16	<i>Otocolobus manul</i>	Мануул мий	NT	NT	-		
17	<i>Panthera uncia</i>	Цоохор ирвэс	EN	EN	Нэн		
18	<i>Felix lynx</i>	Шилүүс мий	NT	NT			
Тугалмайтаны							
19	<i>Gazella subgutturosa</i>	Хар сүүлт зээр	VU	VU	Ховор		
20	<i>Capra sibirica</i>	Янгир ямаа	NT	LC	Ховор		

Амьтны аймагт нөлөөлөл үзүүлэх нөлөө

- Уурхайн хөрс хуулалт шавьжнуудын амьдрах орчинд нөлөөлж тоо толгой нь багасах
- Уурхайн үйл ажиллагааны улмаас (тэсрэлт, дэлбэрэлт, чимээ шуугиан, гэрэл, машин техникийн үйл ажиллагаа) ашиглалтын талбайгаас шувуу, урт хөлийн амьтад дайжиж үгүй болох
- Түүнчлэн төслийн дэд бүтэцтэй холбоотойгоор амьтдын амьдрах орчин алдагдах
- Техноген болон хүний өөрчилсөн орчинтой холбоотойгоор зарим нэг шинэ зүйлийн шавьжнуудын тоо толгой өсч болох
- Биологийн төрөл зүйлийн нэгийг нөгөөгөөр орлуулж болдоггүй, бие биеийнхээ хэвийн амьдралаас шууд шалтгаалан экологийн тэнцэлд зохицон байдаг гинжин хэлхээ тасрахаар экологийн тэнцэл алдагдаж тэнд амьдралгүй болдог зүй тогтол үүсэх
- Уурхайн ухаш, нүх, суваг шуудуунд мал, амьтан унах, ялангуяа салхи шуурганд уруудсан мал уурхайн ухашинд олноороо унаж сүйдэх,
- Мал сүрэг, ан амьтдын бэлчээр хорогдох
- Шинээр ирж ажиллаж суурьших хүмүүс зэрлэг ан амьтдыг хууль бусаар агнаж болзошгүй.

Урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр:

- Олборлолтын ажлын явцад техникийн ба биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг холбогдох стандарт горимын дагуу төлөвлөж явуулах ёстой.
- Ургамлын нөмрөг, зонхилогч төрөл зүйлүүдийн мониторингийг жил тутамд хийж ургамалжилтын хэв шинжийн өөрчлөлтийг ажиглах.

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ” УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

- Амьтны аймгийн мониторингийг жил тутамд хийж байх

Бууруулах чиглэлээр:

- Нутгийн олон наст өвсний үр түүж, тусгайлсан үр үржүүлэх газар байгуулж ажиллуулах.
- Ажилчдын суурин болон овоолгуудад биологийн нөхөн сэргээлт хийх, ногоон байгууламж байгуулах ажлыг үргэлжлүүлэн хийж гүйцэтгэх.

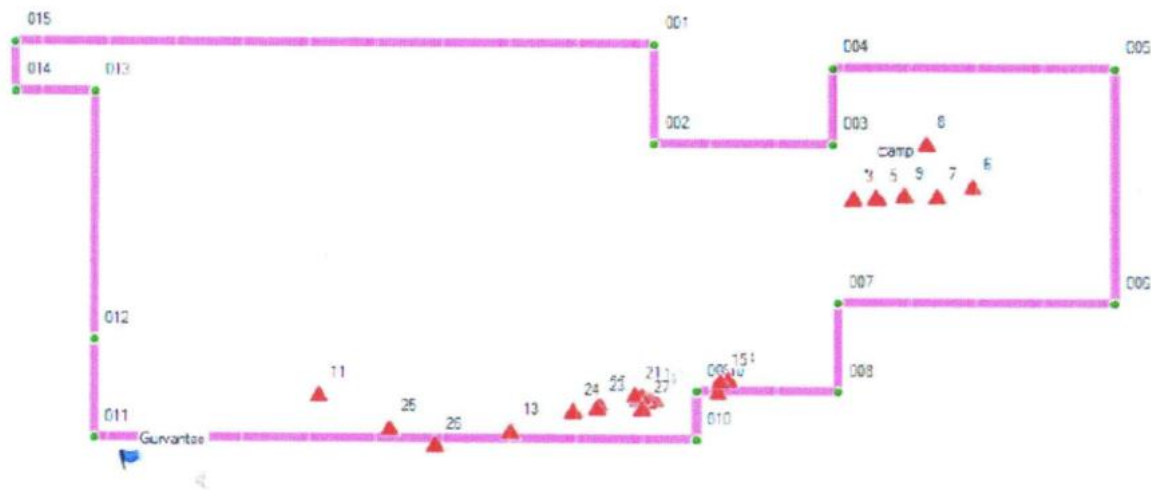
3.6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛС

“Жавхлант орд” ХХК нь Монгол Улсын “Соёлын Өвийг хамгаалах тухай” хуулийн 6 дугаар бүлгийн 17 дугаар зүйлийн 10-т заасны дагуу ашиглалтын талбайд археологийн хайгуул судалгаа хийлгэсэн.

Дээрх археологийн дурсгалуудыг холбогдох цаг хугацаагаар нь ангилбал

- Хүрэл зэвсгийн үед холбогдох хэлбэрт булш 9, хиргисүүр 2, тахилын зориулалттай чулуун байгууламж 4,
- Он цаг тодорхой бус зууван дөрвөлжин булш 4, дугуй хэлбэрийн булш 7
- XVII-XIX зууны үед хамаарах хөшөө чулуу 2 эдгээр нь уулын налуу энгэрт болон тэгш дэвсэг газар хэд хэдээрээ болон ганц нэгээрээ оршино.

Зураг Лицензийн талбай дахь түүх соёлын дурсгалын газар зүйн байршил

Зураг 24. Хайгуулаар илэрсэн дурсгалуудын тархалтын зураг

Хүснэгт 8 Лицензийн талбайд судалгааны явцад нийт 28 дурсгалыг илрүүлж
бүртгэн тэмдэглэн, баримтжуулсан жагсаалт.

Д/Д	Дурсгалын төрөл	Газрын координат						Хэмжээ см	Ходлогдох цаг үе
		Xd	Xm	Xs.s	Xd	m	Ys.s		
1	Зууван дөрвөлжин	43	17	55	101	22	58,9	540 x 250	Тодорхойгүй
2	Хэлбэрт булш	43	17	57,1	101	22	56,8	420 x 330	Хүрэл зэвсэг
3	Хэлбэрт булш	43	17	57	101	22	57,1	370 x 310	Хүрэл зэвсэг
4	Хэлбэрт булш	43	17	57,9	101	23	29,7	395 x 300	Хүрэл зэвсэг
5	Хэлбэрт булш	43	17	58	101	23	29,7	430 x 305	Хүрэл зэвсэг
6	Хиргисүүр	43	18	11,4	101	23	30,0	460 голын дараас хүрээ 680	Хүрэл зэвсэг

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ” УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

7	Хэлбэрт булш	43	18	0,1	101	24	59,5	390 x 220	Хүрэл зэвсэг
8	Чулуун байгууламж	43	19	02,2	101	24	43,3	160	Хүрэл зэвсэг
9	Дугуй булш	43	18	1,2	101	24	10,2	240	Тодорхойгүй
10	Хэлбэрт булш	43	13	59,5	101	19	32,5	400 x 310	Хүрэл зэвсэг
11	Хэлбэрт булш	43	13	54,9	101	9	35,4	240 x 220	Хүрэл зэвсэг
12	Дугуй булш	43	13	10,7	101	14	22,6	260 x 160	Тодорхойгүй
13	Дугуй булш	43	13	10,7	101	14	22,7	310 x 220	Тодорхойгүй
14	Дугуй булш	43	14	14,8	101	19	48,1	220	Тодорхойгүй
15	Зууван дөрвөлжин	43	14	13,1	101	19	36	260 x 200	Тодорхойгүй
16	Чулуун байгууламж	43	13	50,9	101	17	58,2	170	Хүрэл зэвсэг
17	Дугуй булш /тоногдсон/	43	13	50,1	101	17	52,4	490	Тодорхойгүй
18	Зууван дөрвөлжин	43	13	48,8	101	17	48,6	380 x 200	Тодорхойгүй
19	Хэлбэрт булш	43	13	50,9	101	17	33,2	250 x 340	Хүрэл зэвсэг
20	Чулуун байгууламж	43	13	54	101	17	39	300 x 330	Хүрэл зэвсэг
21	Хөшөө чулуу	43	13	55,9	101	17	28,1	63 x 12 x 25	XVII-XIX
22	Хөшөө чулуу	43	13	55,9	101	17	28,1	58 x 10 x 18	
23	Хиргисүүр	43	13	44,9	101	16	33,9	650	Хүрэл зэвсэг
24	Дугуй булш	43	13	39,7	101	16	31,2	390	Тодорхойгүй
25	Хэлбэрт булш	43	13	36,1	101	15	55,2	360 x 280	Хүрэл зэвсэг
26	Дугуй булш	43	13	14	101	11	22,4	330	Тодорхойгүй
27	Чулуун байгууламж	43	12	54,1	101	12	30	230 x 170	Хүрэл зэвсэг
28	Хэлбэрт булш	43	13	39,2	101	17	39,5	720 x 390	Хүрэл зэвсэг

3.7. УУРХАЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС ХҮРЭЭЛЭН БАЙГАА ОРЧИНД ҮЗҮҮЛЭХ НӨЛӨӨЛӨЛ

Тоосжилт: Нүүрсийг ил аргаар олборлоход их хэмжээний тоос гарах нөхцөлийг бүрдүүлдэг. Уурхай хөрс хуулалт, нүүрс олборлолтын ажилд өрөмдлөг тэсэлгээний арга хэрэглэх, экскаватор автосамосвалын хослолоор хөрс, нүүрс ачиж, тээвэрлэх, хөрсний овоолго байгуулах, нүүрсийг бутлан ангилах, агуулахад байршуулах, ачих зэрэг технологийн үйл явцад мөн салхи ихтэй нөхцөлд тоос ихээр гарч агаар орчныг бохирдуулдаг байна.

Тоосны бохирдолтын нэг удаагийн хамгийн их агууламж нь $0.5\text{г}/\text{м}^3$ -ээ их бол хүмүүсийн эрүүл мэндэд нөлөөлж эхэлдэг байна. Иймээс энэ хязгаарын утгыг зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ гэж эрх бүхий байгууллагаас стандартчилан тогтоож өгсөн.

Хэрэв тоосжилтын нэг удаагийн хэмжилтээр агууламж нь $0.25\text{г}/\text{м}^3$ -ээс их бол бохирдолтой гэж үзэж болно. Иймд тоосжилтыг ажлын байр бүрт тодорхой төлөвлөлтийн дагуу тодорхойлж байх шаардлагатай.

Зангат уулын нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах үед нүүрс олборлолт, хөрс хуулалтын ажил хийх, тэсэлгээ явуулах, хөрс нүүрс ачих, тээвэрлэх, овоолго байгуулах, нүүрсийг бутлах, нүүрсийг агуулахад хадгалах, нүүрсийг алс хол тээвэрлэх зэрэг үйл ажиллагааны явцад их хэмжээний тоос тухай бүр салхины хурднаас хамааран үүсэж агаар орчныг бохирдуулах эх үүсвэр болох магадлалтай байна.

Төсөл хэрэгжүүлэх үед гарч болзошгүй байгалийн гамшгийн нөлөөлөл

Гал түймэр: Төсөл хэрэгжүүлэх нутаг дэвсгэр нь гал түймрийн аюул, осол багатай бүс нутагт хамрагдах боловч хавар, хамрын улиралд салхи ихтэй байдаг учир ил задгай газарт гал гаргахаас болгоомжлох нь чухал.

Нүүрсний өөрөө шаталтаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ аваагүй тохиолдолд уурхайн нүүрсний мөргөцөгт өөрөө шаталт гарах магадлалтай.

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “БАЯНТОЛГОЙ” УУРХАЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Нүүрсний уурхай нь жил бүрийн уулын ажлын төлөвлөгөөндөө галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг тусган хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх бүх арга хэмжээг байнга авах, гал түймрийг унтраах багаж хэрэгслээр хангасан байх шаардлагатай.

Нүүрсний өөрөө шаталт гарсан тохиолдолд түүний тархалтыг зогсоох арга хэмжээг нэн даруй авч, шаталт үүссэн хэсгийг тусгаарлах шаардлагатай.

Аянга, цахилгаан: Өмнөговь аймгийн цаг уурын албаны мэдээллээр уурхай байгаа газарт болон түүний орчимд урьд өмнө нь аянга бууж байсан тухай тэмдэглэгдсэн зүйл үгүй байна. Орчны нөхцөл байдлыг дүгнэн үзэхэд аянгын нөлөөлөлд өртөх магадлал бага гэж үзэж болно. Гэвч аюулгүй ажиллагааны үүднээс суурин тоног төхөөрөмжүүдийг байнгын аянга зайлуулагчтай байлгах шаардлагатай.

Үер: Зун намрын улиралд зарим нэг тохиолдолд их устай аадар бороо орсноос шалтгаалан уурхайн ашиглалт явуулж буй талбайд ихээхэн хэмжээний үерийн ус цутган орсноос ослын байдал гарч болно.

Уурхайн ухааш усаар дүүрснээр технологийн тоног төхөөрөмж тухайлбал экскаватор, бульдозер, автосамсосуудын ажил зогсож сул зогсолтын алдагдал гарахаас гадна уг усыг зайлуулж шавхахтай уялдсан нэмэлт зардал нь уурхайд эдийн засгийн хохирол учруулна.

Газар хөдлөлт: Зангат уулын нүүрсний орд орчмын газар нутаг нь газар хөдлөлтийн 6-7 баллын бүсэд хамаарна.

Орон сууцны болон үйлдвэрлэлийн барилга байгууламжууд нь газар хөдлөлтийн нөхцөлд нурах онц аюултайгаас гадна уурхайн байгууламжууд нь газар хөдлөлтийн нөхцөлд нурах онц аюултайгаас гадна уурхайн болон овоолгын догол мөргөцгүүд ан цав үүсэж хагарч нурах, гулсалт гарах аюултай. Иймд технологийн шаардлагыг хангасан барилга байгууламж барих хэрэгтэй

**ДӨРӨВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ**

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн А-618 тоот дугаар тушаал “БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ, ХЯНАН БАТЛАХ, ТАЙЛАГНАХ ЖУРАМ”, “Байгаль орчныг хамгаалах тухай” “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тайлан” зэргийг удирдлага болгож боловсруулав.

2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь байгаль орчинд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг урьдчилан тооцох, бууруулах, түүнд шаардагдах хөрөнгө зардал, хугацаа, хэрэгжүүлэх үе шат зэргийг нарийвчлан тусгах эрх зүйн бичиг баримт бөгөөд “Зангат уул” төслийн ажлыг үргэлжлүүлэх, холбогдох дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтын ажлыг гүйцэтгэх (зам барих) гэх мэт үйл ажиллагаанаас үүсэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, нөхөн сэргээх арга хэмжээг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээнд тусгагдсан арга хэмжээнүүдийг шат дараатай төлөвлөж хэрэгжүүлэх, төслийн үйл ажиллагаатай холбоотой нэмэлт хийгдэх ажил, холбогдох төрийн байгууллага, сум орон нутгийн оролцогч талуудын санал дүгнэлтэд үндэслэн боловсруулах зорилго тавин дараах байдлаар төлөвлөлөө.

Төлөвлөгөөт онд байгаль орчны хамгааллын чиглэлээр дараах гол зорилтуудыг дэвшүүлсэн бөгөөд байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг боломжит хамгийн бага хэмжээнд хүргэх зорилт тавьж байна Үүнд:

- Байгаль орчны бүх хууль, тогтоомжуудыг мөрдөж ажиллах
- Уурхайн үйл ажиллагаанаас үүсэх байгаль орчны сөрөг нөлөөллийг багасгах
- Байгаль орчныг хамгаалах шилдэг аргуудыг үйл ажиллагаандаа бий болгох удирдлагын системийг хэрэгжүүлэх.
- Бүхий л үйл ажиллагаандаа "багасгах, дахин ашиглах, дахин боловсруулах" зарчмыг хэрэгжүүлэх.
- Ажилчдад байгаль орчноо хамгаалах хариуцлага, танин мэдэхүйг дээшлүүлэх, төслийн талбайд мөрдөгддөг журмыг хэрэгжүүлэх зорилтын хүрээнд сургалтад хамруулах.
- Байгаль орчныг хамгаалах өөрсдийн үүрэг хариуцлагаа ухамсарлаж, үйлчлүүлэгч болон ханган нийлүүлэгчидтэй хамтран ажиллах.
- Байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажлын төлөвлөлт, хэрэгжилтийг тогтмол сайжруулах.
- Ашигт малтмал олборлогч аж ахуйн нэгжийн хүрээнд мөрдөгддөг хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх.
- Компанийн дотоод дүрэм, журам, горимд байгаль орчныг хамгаалах зорилгыг хэрэгжүүлэх заалтуудыг нэмэгдүүлэх.
- Нийт ажиллагсад, гэрээт олборлогч, ажилчид, ханган нийлүүлэгчид, сонирхогч талуудад байгаль орчны баримтлах бодлого, зорилгыг таниулах, уурхайд мөрдөх журмуудыг мөрдүүлэх,

4.1 СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, мян.төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Агаарын чанарт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ төлөвлөгөө									
1	Тоосжилт, агаарын чанарын өөрчлөлт	Техникийн хөдөлгөөнөөс үүсэх тоосжилтыг бууруулах зорилгоор замын засвар үйлчилгээ, усалгааг тогтмол хийх	Тээврийн болон технологийн зам	Усны тоолуурын заалтаар м.куб-ээр	Гэрээний нөхцлөөр	Үйл ажиллагаатай уялдуулан	Дотоод зардалд	Жилийн турш	Агаарын тухай хууль, Агаарын бохирдлын хууль MNS 6617-2-3- 16:1998
2		Агаарын тоосонцрын хэмжилтийг тогтмол хийх	Төслийн талбайн орчимд	Хуваарийн дагуу	ОХШХ-т тусгагдсан	Жилийн турш	ОХШХ тусгагдсан	Жилийн турш	
3		Агаарын чанарын шинжилгээг итгэмжлэгдсэн лабораторид хийлгэнэ.		удаа		2		Жилд 2	
Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөцөд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ төлөвлөгөө									
4	Уурхайн ус зайлуулалтаас ордын ойр орчмын бүс нутагт газар доорх усны түвшин буурах	Гүний худагт усны баталгаажсан тоолуурын заалтаар унд ахуйд ашиглагдсан усны төлбөрийг сарын тутам орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх	Уурхайн унд ахуйн худаг	ш	60.0	12 удаа	720.0	Сар бүр	Усны тухай хууль, MNS 8900:2005 стандарт
5		Төслийн нөлөөлөлд өртөх талбайн мониторингийн цэгүүдэд усны түвшин хэмжилтийг уст цэгийн онцлог, инженерийн хийцээс хамаарч сар улирлаар хуваарийн дагуу гүйцэтгэх	Ил уурхайн үйл ажиллагааны хүрээнд	ш	600.0	4 удаа	2'400.0	Улирал бүр	
6	Усны чанарт үзүүлэх нөлөөлөл	Мониторингийн цэгүүдээс усны чанарын шинжилгээг бүх үзүүлэлтээр авч шинжлүүлэх	Нөлөөллийн бүс	ш	400.0	2 удаа	800.0	Хагас жил бүр	Усны тухай” хууль, Ус бохирдуулсны төлбөрийн журам. Усны нөөцийг бохирдлоос хамгаалах дүрэм. БО болои ЭМ-н сайд нарын хамтарсан тушаал
7	Усны хэрэглээ	Ус ашиглах дүгнэлт, зөвшөөрлийг холбогдох байгууллагуудаас авч, гэрээ байгуулах, усны нөөц ашигласны төлбөр хураамжийг сар бүр орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх	Гүний худаг, шүүрлийн ус	м³	Дүгнэлтийг үндэслэн	Тоолуурын заалтаар үндэслэн		Сар бүрийн 25-ны дотор	

8	Ахуйн бохир ус	Ажилчдын хотхоны ахуйн хэрэглээнээс гарах бохир усыг хуримтлуулах цэгээс “Шугшаа уул” ОНӨААТҮГ-ын цэвэрлэх байгууламжид нийлүүлэх, гэрээ хийх, ус бохирдуулсны төлбөр болон, бохир ус цэвэршүүлсний төлбөрийг төлөх	Ажилчдын ахуйн хэрэгцээнд ашиглах усны хэмжээгээр	тн	Гэрээний үнийн дүнгээр	Бохир усны хэмжээгээр	Хог хаягдлын менежмент төлөвлөгөөний зардалд тусгана	Жилийн турш	167/335/A171
Хөрсөн бүрхэвчид учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ төлөвлөгөө									
9	Хөрс элэгдэх, эвдрэх	Уурхайн үйл ажиллагаа болон бусад газар шорооны ажлаар хөндөгдөх талбайн өнгөн хөрсийг тусгайлан хуулж, шимт хөрсний овоолгын стандартад нийцүүлэн хэлбэршүүлж хадгалах, бүртгэл хөтлөх, хаягжуулах	Уурхайлалтад өртөх талбайн хөрс	м³	Дотоод зардалд	Үйл ажиллагаа-тай уялдуулан	Дотоод зардалд	Жилийн турш	Газрын тухай хууль, Цөлжилтөөс сэргийлэх....
10		Уурхайн орчимд болон орон нутгийн замын хөдөлгөөнд оролцохдоо олон салаа зам гаргахгүйгээр батлагдсан маршрутын дагуу тээвэрлэлт хийх, зорчих	Төслийн талбай орон нутгийн зам	га	Дотоод зардалд	Жилийн турш	Дотоод зардалд	Жилийн турш	
11	Хөрс бохирдох	Шатах тослох материалын асгаралтаас урьдчилан сэргийлэх, болзошгүй асгаралтаар бохирдсон хөрсийг саармагжуулах талбайд нэгдсэн байдлаар цуглуулах, саармагжуулах	Төслийн талбай	м³	Хог хаягдлын менежмент төлөвлөгөөний зардалд	Жилийн турш	Хог хаягдлын менежмент төлөвлөгөөний зардалд	Жилийн турш	Газрын тухай хууль, Хог хаягдлын тухай хууль
12		Хог хаягдал түр хадгалах болон мониторингийн цэгүүдээс хөрсний чанарын шинжилгээг бүх үзүүлэлтээр авч шинжлүүлэх	Төслийн талбай, нөлөөллийн бүс		Хог хаягдлын менежмент төлөвлөгөөний зардалд	Жилийн турш	Хог хаягдлын менежмент төлөвлөгөөний зардалд	Жилийн турш	MNS 3310;19991, MNS ISO10390;2001. MNS6824;2020
Газрын хэвлийд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ төлөвлөгөө									
13	Газрын хэвлий эвдрэх	Хөрс хуулалт, олборлолтын ажлыг уулын ажлын технологийн дагуу зохион байгуулж, уурхайн ухалт, малталт, өрөмдлөг тэсэлгээний ажлын үе шат бүрд инженерийн хяналтыг хэрэгжүүлж, экологи, эдийн засгийн гарз хохирол өртөг зардал хамгийн бага байлгахад анхаарч ажиллах.	Уурхайлалтад өртөх талбай	м³	Дотоод зардалд	Жилийн турш	Дотоод зардалд	Жилийн турш	Газрын тухай хууль AMTX

14	Газар ашиглалт	Газар ашиглах гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлж эдэлбэр газрын нэгж талбар бүрийн үнэлгээгээр газрын төлбөрийг бүрэн төлөх	Ашиглаж буй 35 нэгж талбар	Нэгж талбар	Дотоод зардалд	35	Дотоод зардалд	3-р улиралд багтаан	Газрын тухай хууль
Ургамалын нөмрөгөд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ төлөвлөгөө									
15	Ил уурхайн ахилт болон овоолгод ургамлын бүрхэвч	Хөндөгдөж буй талбайн ургамлын бүртгэл хөтлөх,олборлолтын талбайд ховор, нэн ховор бүртгэгдсэн тохиолдолд тус ургамлыг нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээ авах	Уурхайлалтад өртөх талбай	ш	Нөхөн сэргээлтийн зардалд	Хөндөгдөх талбайд тохиолдох төрөл зүйлийн тоогоор	Нөхөн сэргээлтийн зардалд	Үйл ажиллагтай уялдуулан	Байгалийн ургамалын тухай, Байгаль орчныг хамгаалах тухай, БОНБУ-ний тухай хуулиуд
16	дарагдаж усах	Нөлөөллийн бүсийн экосистем дэх ургамлын бичиглэл, ургалтын мониторинг, ОХШХ-т тусган хэрэгжүүлэх	Нөлөөллийн бүс	га	ОХШХ зардалд	29'100	ОХШХ-ийн зардалд	2-3 улиралд	
Амьтны аймагт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ төлөвлөгөө									
17	Төслийн болон ойр орчны нутаг дэвсгэр дэх амьтны аймгийн	Төслийн талбайд хийгдсэн биологийн олон янз байдлын судалгаанд үндэслэн төслийн талбай болон нөлөөллийн бүсэд амьтны тоо толгой, шилжилт хөдөлгөөний мониторинг хийнэ.	Нөлөөллийн бүс	тоо	500,0	2	1000,0	6, 10 -р сард	Амьтны тухай хууль 6.1.7 үйлдвэрлэл, аж ахуйн үйл ажиллагааны явцад амьтан хөнөөгдөхөөс сэргийлэх
18	нутагшил хумигдах	Зэрлэг амьтны амьдрах орчны доройтол урьдчилан сэргийлэх ажлын хүрээнд биотехникийн арга хэмжээ зохион байгуулна.		тоо	500,0	2	1000,0	3, 11 -р сард	
19	Амьтны тоо толгой цөөрөх	Төсөл хэрэгжиж буй нутаг дэвсгэр, говь цөлийн экосистемийн унаган амьтдын төрөл зүйлийг уурхайн ажилчид, орон нутгийн хүүхэд залууст сурталчлан таниулах өдөрлөг, сургалт танин мэдэхүйн арга хэмжээг Говь гурван сайханы БЦГ-ын хамгаалалтын захиргаа болон орон нутгийн боловсролын байгууллага, сургууль цэцэрлэгүүдтэй хамтран зохион байгуулна.		тоо	500,0	4	2000,0	Жилдээ	
Нийт							7'920.0		

4.2 НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, мян.төг	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Техникийн нөхөн сэргээлт	Шимт хөрсний овоолгын хэлбэржүүлэлт хийж ургамалжуулахад бэлтгэх	га	1		Дотоод зардалд тусгасан	6-р сард	MNS 5915:2008, MNS 5917:2008, MNS 17.5.1.19-92, Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал (2015 оны А-138)
2	Биологийн нөхөн сэргээлт	Ашиглалтгүй түр замын нөхөн сэргээлт хийж орон нутагт хүлээлгэн өгөх	га	1	5'000.0	5'000.0	6-р сард	• MNS 5915:2008, • MNS 5917:2008, • MNS 5918:2008, • MNS 17.5.1.19-92, •Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал (2015 оны А-138)
Нийт						5'000.0		

4.3 БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, мян.төг	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	2025 онд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, орон нутагтай хамтын ажиллагааны хүрээнд иргэдээс санал авах	Орчны хяналт шинжилгээний хүрээнд агаар, хөрс, усны хэмжилт, дээж авахад орон нутгийн иргэдийг татан оролцуулах.	Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум	1		2.000.000	3-р улиралд	
		Нөлөөлийн бүсэд байгаа худаг эрүүл ахуйн стандартад нийцүүлэн худаг тохижуулах		2	Дотоод зардал		Хагас бүтэн жилээр	
2	Өмнөх жилүүдэд хэрэгжүүлсэн дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний тасралтгүй үр ашигтай байдлыг дэмжих	Баясах багийн нутагт гаргасан зэрлэг амьтны уст цэгт камер суурилуулах.	Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум		300,0	300,0	жилдээ	
3	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн	Гурвантэс суманд 2030 он хүртэл нийт 1,5 сая мод тарихаас 2025 онд 2000 ширхэг	Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум.	3 га	Дотоод зардалд тусгав	Дотоод зардалд тусгав	2,3 дугаар улиралд	
	Нийт					3'100.0		

4.1. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Нөлөөлөлд өртөх иргэд	Нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн өртөг, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Баясах багийн иргэдэд	Нутгийн иргэдийн амьжиргааг дэмжих	“Баялгаас хүртэх сан”-гаас гэрээний дагуу санхүүжилт хийх	-	Нүүрсний борлуулалтын хэмжээнээс хамаарна		Улирал бүр	“Баялгаас хүртэх сан”-гийн гэрээний дагуу
2	Нөлөөллийн бүсийн иргэдээс ирсэн өргөдөл, саналуудыг шийдвэрлэх	Малчдад ахуйн дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх	Нөлөөллийн бүсийн иргэд	-	500,0	2'000,0	Тухай бүр	Орон нутагтай хамтран ажиллах гэрээний дагуу
3	Гурвантэс сумын иргэдийг дэмжих	Дүйцүүлэх арга хэмжээ	Оюутнуудын сургалтын төлбөрийн тодорхой хэсгийг төлөх	-	2'000,0	20'000,0	Жилд 1 удаа	Орон нутагтай хамтран ажиллах гэрээний дагуу
	Нийт					22'000,0		

4.2. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Нөлөөлөлд өртөх түүх, соёлын өв	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, мян.төг	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6		8
1	Биет бус өвийг дэмжих	Орон нутгаас ирүүлсэн санал хүсэлтийг үндэслэн арга хэмжээг дэмжих,		1	-	-	жилдээ	
2	Палентологийн дурсгал	Палентологийн хүрээлэнгээр нэмэлт дүгнэлт гаргуулах, зөвлөмжийн дагуу арга хэмжээ зохион байгуулах		1	Зардал тооцох боломжгүй	Зардал тооцох боломжгүй	Жилийн турш	МУ-ын Соёлын өвийн тухай хуулийн 27.8, 27.9 БСШУ сайд 222 дугаар тушаал
	Нийт					-		

4.6 ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, мян/төг	Нийт зардал, мян/төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг Өмнөговь аймгийн ОБГ-р батлуулж мөрдөх	Байгалийн гамшигаас хамгаалах төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн ажиллах, батлуулах	Бүх ажилчид				Жилдээ	Засгийн газрын 2018 оны 67 дугаар тогтоолын хавсралт Гамшгийн эрсдэлийн үнэлгээ хийх журам
		ХАБЭА-ны журам, зааварчилгааг мөрдлөг болгон ажиллах		Жилдээ	Үйл ажиллагааны зардал			Хөдөлмөр хамгаалалын тухай хууль MNS 5566:2020, MNS 4992:2000 MNS ISO 13688:2000
2	Шатах тослох материалын асгаралт	Шатах тослох материалын болон хаягдлыг түр хадгалах цэгийг хөрс бохирдохоос хамгаалж бэлтгэх	Төслийн талбай дахь ШТС, засварын газар, цахилгаан үүсгүүрийн байр, хаягдал тос хадгалах цэг				Жилдээ	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль,
	Нийт							

4.3. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, мян.төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ахуйн	Дахин ашиглах, дахин боловсруулах хаягдлыг хоёрдогч түүхий эд авах газарт нийлүүлэх, хог хаягдлыг дахин ашиглах			Дотоод зардалд		Дотоод зардалд	Улирал бүр	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 12-ны өдрийн А/349 дугаар тушаалын хавсралт. Эх үүсвэрээс гарах хог хаягдлын кодчилсон жагсаалт, тэдгээрийн зэрэглэл; MNS 5344 : 2011 Ахуйн хог хаягдлыг тээвэрлэхэд тавих ерөнхий шаардлага; Засгийн газрын 2018 оны 116 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт. Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах
2.		Уурхайн ажилчид, тээврийн компанийн ажилчдыг хамарсан нийтийн цэвэрлэгээний ажлыг тогтмол зохион байгуулах,			Дотоод зардалд	Хуваарийн дагуу	Дотоод зардалд	Жилийн турш	
3.		Хатуу, шингэн хог хаягдлыг, устгах ажилд “Шугшаа-Уул” ОНӨААТҮГ -тай гэрээ шинэчлэх		тн/м ³	Гэрээний үнийн дүнгээр		Нийлүүлсэн хог хаягдлын хэмжээгээр	1-р сард	
4	Үйлдвэрийн	Хаягдал дугуй, машин техникийн эд анги, хаягдал төмөр, зэргийг ангилж цуглуулах, аюулгүй хадгалах арга хэмжээг холбогдох хууль стандартын шаардлагад нийцүүлэх	Засварын газрууд		-	1 удаа	1.000.000	3-р улиралд	
5		Хаягдал тос хадгалах цэгийг стандартад нийцсэн байгууламж хэлбэрээр тохижуулах, тос цуглуулах савны багтаамжийг нэмэгдүүлэх			Дотоод зардалд	1	Дотоод зардалд	2-р улиралд	
6.		“Түмэн эгшиг”ХХК-тай хаягдал тос нийлүүлэх гэрээний дагуу хамтран ажиллах.Хаягдал аккумулятор, тос маслоны сав, торхыг устгах дахин боловсруулах эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагад нийлүүлэх		тн	Гэрээний үнийн дүнгээр		Нийлүүлсэн хог хаягдлын хэмжээгээр	Жилд 1	

7	Аюултай	Эмнэлгийн болон бусад аюултай хог хаягдлыг стандартын дагуу аюулгүй цуглуулж, тусгай зөвшөөрөл бүхий мэргэжлийн байгууллагад гэрээний дагуу нийлүүлж устгуулах	Уурхайн ажилчдын хотхон	кг	Гэрээний үнийн дүнгээр		Нийлүүлсэн хог хаягдлын хэмжээгээр	Жилийн турш	
Нийт									

4.4. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, мян/төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Агаарын чанар	Төслийн талбай дахь мониторингийн цэгүүдэд	3,4-р улиралд	2	230.0	460.0		MNS 17-2-5-12-2021, MNS17-2-5-11-2021 MNS 5002:2000, CAЗ АО7-2016
2.	Усны шинжилгээ	Гүний худаг, шүүрлийн ус, нөлөөллийн бүсийн худаг	Улирал 1	4	8, 00.0	3,200.0		MNS 1097:1970, MNS 6271:2011, MNS ISO10523:2001, MNS ISO 9297:2005, MNS ISO 6059:2005, MNS ISO 8288:1999,
		Ахуйн бохир ус	2,4-р улиралд	2	200.0	400.0		MNS ISO 5815:2001, MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 11923:2001, MNS ISO 9297:2005,
3.	Хөрсний шинжилгээ	Төслийн талбай дахь мониторингийн цэгүүдэд	Жилд 4 удаа	4	1,500.0	3,000.0		MNS ISO 11466:2007, MNS 6824:2020, MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001
4.	Ургамлын мониторинг	Төслийн талбай дахь мониторингийн цэгүүд, нөлөөллийн бүсэд	2-р улирлын эхний хагас болон сүүлд 3-р улиралд	3	100.0	600.0		
5.	Амьтны мониторинг	Төслийн талбай дахь мониторингийн нөлөөллийн бүсэд	2-р улирал болон 4-р улирлын эхэнд	2	150.0	300.0		
6.	Хамтын оролцоотой мониторинг шинжилгээ	Орчны хяналт шинжилгээний хүрээнд агаар, хөрс, усны хэмжилт, дээж авахад орон нутгийн иргэдийг татан оролцуулах.	Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум Баясах баг	4	200.0	800,0	Улирал тутамд	БОНБУ-ний тухай хууль
	Нийт					8,000.00		

4.8 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

[illegible]

**4.10 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД
ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

№	БОХТ-ний биелэлтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал, мян/төг	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан/ажилтан	Зохион байгуулах газар
	1	2	3	4	5	6	7
1	Уурхай орчимд амьдардаг малчид болон багийн иргэд	Бичгээр болон амаар	БОМТ хэрэгжилт	2,3-р улиралд	1,000.0	Орон нутаг харицсан ажилтан, байгаль орчны мэргэжилтэн	Гурвантэс сум, Уурхай
2	Төрийн байгууллага	Бичгээр болон амаар	БОМТ хэрэгжилт	Хагас бүтэн жилээр			
	Нийт						

5. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ 2025 ОНЫ НИЙТ ТӨСӨВ

№	Зардлын ангилал	БОННУ-ээр батлагдсан 5 жилийн хугацаанд зарцуулах нийт төсөв мян. төг	Үүнээс 2025 онд зарцуулах төсөв мян.төг
1	Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	52,000.0	10,400.0
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	3,554,676.0	10,000.0
3	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ	100,000.0	20,000.0
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ	-	-
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-	-
6	Эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	35,500.0	7,100.0
7	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	16,000.0	3,200.0
8	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	34,000.0	9,300.0
9	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах	500.0	500.0
10	Орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөр	37,900.0	7,960.0
	Тухайн жилийн байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв		65.460.0

Зангат уулын чулуун нүүрсний уурхайн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд нийт **65,460.0** мянган төгрөг зарцуулах урьдчилсан тооцоо гарч байна.

УБ-2

Монгол Улсын Засгийн газрын
2004 оны 20 дугаар тогтоолоор батлав.

МОНГОЛ УЛС УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

000017770

2008.04.16

/Бүртгээсэн он, сар, өдөр/

9019058049

/Улсын бүртгэлийн дугаар/

5217652

/Регистрийн дугаар/

Жавхлант-Орд

ХХК - Гадаадын хөрөнгө оруулалттай

/Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр/

Дүрэм

/Үүсгэн байгуулах баримт бичиг/

Тушаал

/Иийдвэрийн нэр/

A-1292

/дугаар/

2011.04.12

он, сар, өдөр

511000

/код/

Гадаад худалдаа

/Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/

742500

Ашигт малтмалын хайгуул

/код/

/Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/

1

хугацаа

1

/Гишүүдийн тоо/

1.711.020,0

/Өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр/

Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Энх тайвны өргөн чөлөө, 10/5 "БООБШ" ХХК-ийн байр - 605 тоот, утас: 99658888,
утас2:, факс:

/Хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг/

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын Хуулийн
этгээдийн бүртгэлийн газар

/Бүртгээсэн байгууллагын нэр/

Гэрчилгээг дахин олгосон: 2011 он 04 сар 19 өдөр

Харилцах банкны бүртгэл:

Харилцагч банкны нэр	Дансны төрөл	Дансны дугаар	Бүртгэсэн	
			Огноо	Ажилтан, тэмдэг
Худалдаа хөгжлийн банк	Төгрөгийн	452523161	2008.04.16	М.Балржагдалант
ХААН Банк	Төгрөгийн	5084087921	2010.03.12	Ч.Гэрэлцэцэг
ХААН Банк	Валютын	5024532975	2011.03.25	Д.Чулуунтуяа

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийн бүртгэл:

Д/д	Нэмэлт, өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан, тэмдэг
	Энэ хуулийн этгээдэд 2008.04.16 өдөр олгосон гэрчилгээг хүчингүйд тооцож, гэрчилгээг дахин олгосон болно.	2011.04.19	Н.Энхбат
1	ХААН Банк 5111036560 тоот валютын дансыг бүртгэв.	2011.06.24	Ш.Цэвэр
2	Ажиллах хугацаа 2013.04.12-ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2012.04.27	Ч.Батцэцэг
3	Ххх овогтой Айтүш-а ерөнхий захирал томилогсны бүртгэв.	2012.05.14	Н.Батцэцэг
4	132600, Ашигт нөөцний ашиглалт архлан туулах үйл ажиллагааг 2011.11.18 хугацаагаар бүртгэв.	2012.07.25	М.Балржагдалант
5	Ажиллах хугацаа 2013.03.22-ний өдрөөс 2014.04.12-ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2013.03.27	В.Хансүх
6	Ажиллах хугацаа 2014.04.12-ний өдрөөс 2016.04.12-ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2014.03.26	С.Түвшин
7	Төрийн банк банкны 343200348392 тоот төгрөгийн дансыг бүртгэв. Төрийн банк банкны 343200348402 тоот валютын дансыг бүртгэв. Төрийн банк банкны 343200348415 тоот валютын дансыг бүртгэв.	2014.07.16	Э.Ганцсүх
8	Ажиллах хугацаа 2016.04.12-ний өдрөөс 2018.04.12-ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2016.05.04	Ж.Оюун
9	Ажиллах хугацаа 2018.04.12-ний өдрөөс 2020.04.12-ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2018.04.29	Х.Түвшинтөр
10	ХХХ овогтой Menghegii-а Гүйцэтгэх захирал-р томилогсны бүртгэв.	2016.04.23	Х.Түвшинтөр

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүтээлгэнэ.
Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

АШИГТ МАЛТМАЛЫН ГАЗАР

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар *MV-016952*

Ашигт малтмалын тухай Монгол улсын хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн

<i>Өмнөговь</i>	аймаг /хот/-ийн
<i>Гурвантэс</i>	сум /дүүрэг/-ын
<i>Зангат уул-1</i>	нэртэй газарт орших
<i>43521.81</i>	гектар талбай бүхий уурхайн талбайд
хуульд заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг	
зөвшөөрч улсын бүртгэлийн	<i>9011147087</i> тоот гэрчилгээтэй
<i>“Жавхлант-Орд” ХХК</i>	-д
энэхүү тусгай зөвшөөрлийг	<i>2041.11.18</i> дуустал
хугацаагаар өлгөв.	

Тусгай зөвшөөрөл хавералтгүй бол хүчингүй.

ГЕОЛОГИ, УУЛ, УУРХАЙН КАДАСТРЫН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА

Б.БОЛОРМАА

2011 оны 11 сарын 18 өдөр

Улаанбаатар хот

АШИГТ МАЛТМАЛЫН ГАЗАР

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛААЛТЫН ТУСГАЙ
ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар *MV-016952*

Ашигт малтмалын тухай Монгол улсын хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн

<i>Өмнөговь</i>	аймаг /хот/-ийн
<i>Гурвантэс</i>	сум /дүүрэг/-ын
<i>Зангат уул-1</i>	нэртэй газарт орших
<i>43521.81</i>	гектар талбай бүхий уурхайн талбайд
хуульд заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахын	
зөвшөөрч улсын бүртгэлийн	<i>9011147087</i> тоот гэрчилгээтэй
<i>"Жавхлант-Орд" ХХК</i>	-д
энэхүү тусгай зөвшөөрлийг	<i>2041.11.18</i> дуусгал
хугацаагаар олгов.	

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

ГЕОЛОГИ, УУД УУРХАЙН КАДАСТРЫН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА

Б.БОЛОРМАА

2011 оны 11 сарын 18 өдөр

Улаанбаатар хот

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

MV-016952

[illegible]

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

MV-016952

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
008-FE	• Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 6 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2016.11.18 – 2017.11.18 хүртэл	2016-11-17
009-FE	• Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 7 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2017.11.18 – 2018.11.18 хүртэл	2017-11-10
010-FE	• Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 8 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2018.11.18 – 2019.11.18 хүртэл	2018-11-14
011-FE	• Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 9 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2019.11.18 – 2020.11.18 хүртэл	2019-11-22
012-FE	• Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 10 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2020.11.18 – 2021.11.18 хүртэл	2020-11-19
013-FE	• Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 11 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2021.11.18 – 2022.11.18 хүртэл	
014-FE	• Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 12 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2022.11.18 – 2023.11.18 хүртэл	
015-FE		2022.11.18

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

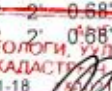
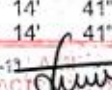
[illegible]

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
2 ДУГААР ХАВСРАЛТ

MV-016952

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Хүчин төгөлдөр талбайн хэмжээ /га/	Хасагдах талбайн хэмжээ /га/	Тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлууд, огноо, гарын үсэг, тэмдэг		
				#	Уртраг	Өргөрөг
001-NM	• Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг анх олгосон 2011.11.18	43521.81 Га	0 Га	1	101° 17' 56.95"	43° 21' 1.31"
				2	101° 17' 56.95"	43° 19' 46"
				3	101° 22' 25.89"	43° 19' 46"
				4	101° 22' 25.89"	43° 20' 33.56"
				5	101° 29' 25.25"	43° 20' 33.56"
				6	101° 29' 25.25"	43° 15' 48.46"
				7	101° 22' 33.66"	43° 15' 48.46"
				8	101° 22' 33.66"	43° 14' 1.3"
				9	101° 19' 0.68"	43° 14' 1.3"
				10	101° 19' 0.68"	43° 13' 1.3"
				11	101° 4' 0.65"	43° 13' 1.3"
				12	101° 4' 0.68"	43° 15' 1.3"
				13	101° 4' 0.69"	43° 20' 1.31"
				14	101° 2' 0.68"	43° 20' 1.31"
				15	101° 2' 0.68"	43° 21' 1.31"
				2011.11.18 3. Заяабат		
004-SPR	• Тусгай зөвшөөрлийн талбайг хэсэгчлэн бүтээн өгөх Шийдвэрийн огноо: 2013.09.10	29100.14 Га	14421.67 Га	1	101° 17' 56.95"	43° 21' 1.31"
				2	101° 17' 56.95"	43° 19' 46"
				3	101° 22' 25.89"	43° 19' 46"
				4	101° 22' 25.89"	43° 20' 33.56"
				5	101° 29' 25.25"	43° 20' 33.56"
				6	101° 29' 25.25"	43° 15' 48.46"
				7	101° 22' 33.66"	43° 15' 48.46"
				8	101° 22' 33.66"	43° 14' 55.26"
				9	101° 19' 0.68"	43° 14' 55.23"
				10	101° 19' 0.68"	43° 14' 1.3"
				11	101° 19' 0.68"	43° 13' 1.3"
				12	101° 14' 9.17"	43° 13' 1.3"
				13	101° 14' 9.17"	43° 13' 45"
				14	101° 15' 56"	43° 13' 45"
				15	101° 15' 56"	43° 15' 28"
				16	101° 7' 46"	43° 15' 28"
				17	101° 7' 46"	43° 21' 1.31"
				18	101° 11' 46"	43° 21' 1.31"
				19	101° 11' 46"	43° 19' 46"
				20	101° 14' 41"	43° 19' 46"
				21	101° 14' 41"	43° 21' 1.31"
				2013-09-13 Д. Мэгсаасүрэн		

2023 он 11 сар 9 өдөр

Маягт КГ-34
Кадастрын хэлтэс

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ЭЭЛЖИТ ЖИЛИЙН ТӨЛБӨР ТӨЛСӨН ТУХАЙ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Эзэмшигч: Жавхлант-Орд гадаадын 100% хөрөнгө оруулалттай ХХК

Ээлжит жил: 13 дахь /дэх/ жил

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-016952

Талбайн хэмжээ: 29100.14 гектар

Төлбөл зохих (төгрөг): 210976015

Илүү/Дутуу төлөлт (төгрөг): 20985

Төлсөн (төгрөг): 210997000

Тусгай зөвшөөрлийн хавсралт болон санхүүгийн баримтыг хүлээлгэн өгсөн:

Хүлээн авсан:

Хянасан:

Тэмдэглэгээ хийсэн:

КАДАСТРЫН ХӨЛТӨС
ХТ07043

Ээлжит жилийн төлбөрөө бүрэн тушаасан баримтыг хүлээн авч тусгай зөвшөөрлийн хавсралтанд тэмдэглэгээ хийснийг тодорхойлов.

Хүлээж авсан: 2023 11 20 он . . сар . . өдөр

/гарын/үсэг/

/нэр/

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ
АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ДҮГНЭЛТ

2021 оны 03 дугаар сарын 17

№ 741-03-13

Улсанбаатар хот

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших MV-016952 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Зангат-Уулын чулуун нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол-2-ыг хэлэлцсэн тухай

"Жавхлант Орд" ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн "Гоулдмэн Прожект" ХХК боловсруулсан Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших Зангат-Уулын чулуун нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол-2-д Монгол улсын зөвлөх инженер Г.Тулга зөвлөж, Монгол улсын зөвлөх инженер Ц.Оюунбаатар, Уул уурхайн мэргэшсэн инженер Г.Батзаяа нар шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол-2-ийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Техник-эдийн засгийн үндэслэл хэлэлцэх салбар зөвлөлийн хуралдаанаар авч хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-ийг гаргаж байна.

1. Энэхүү техник-эдийн засгийн үндэслэл тодотгол 2 нь ЭБЭХ-ийн сайдын 2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан "Ашигт малтмалын баялгийн урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник-эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авах журам"-ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.

2. Техник-эдийн засгийн үндэслэл тодотгол 2 нь уншихад ойлгомжтой, цэгц дараалал сайтай, мэргэжлийн түвшинд чанартай сайн боловсруулсан, уурхайг эхлэн байгуулж үйлдвэрлэл явуулах бүхий л шат дамжлага буюу үйл ажиллагааг хамарсан, ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулах үндсэн баримт бичиг болжээ.

3. Техник-эдийн засгийн үндэслэл тодотгол 2 нь Зангат-Уулын чулуун нүүрсний ордын Төслийн танилцуулга, Ерөнхий мэдээлэл, Ордын судлагдсан байдал, геологийн тогтоц, нөөц, Олборлолтын технологи, Нүүрсний шинж чанар, Дэд бүтэц, барилга байгууламж, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, Уурхайн ажиллах хүч, хүний нөөц, Байгаль хамгаалал, нөхөн сэргээлт, Эдийн засаг, санхүүгийн үнэлгээ зэрэг 10 бүлэг, оршил, дүгнэлт, хавсралт материал бүхий 310 хуудас тайлбар бичиг, 19 хавсралт зургуудаас бүрдэж байна.

4. Зангат-Уул ордын MV-016952 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайн нүүрсний нөөцийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2011 оны 09 дүгээр сарын 02-ны өдрийн хурлын ХХ-15-04 тоот дүгнэлтийг үндэслэн гаргасан. АМГ-ын даргын 2011 оны 09 дүгээр сарын 14-ны өдрийн 389 дугаар тушаалаар баттай, бодитой болон боломжтой (А+В+С) зэргээр 18.0 сая.тн, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2017 оны 07 дугаар сарын 25-ны өдрийн хурлын ХХ-13-14 тоот дүгнэлтийг үндэслэн гаргасан АМГТГ-ын даргын 2017 оны 09 дүгээр сарын 18-ны өдрийн Н/81 дугаар тушаалаар бодитой болон боломжтой (В+С) зэргээр 10.2 сая.тн-оор ашигт малтмалын нөөцийн улсын нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгүүлсэн байна.

5. Төсөлд ашиглалтын үеийн хаягдал 3.82% буюу 243.2 мян.тн, бохирдол 4.38% буюу 268.1 мян.тн байхаар тооцож геологийн баттай, бодитой мөн боломжтой (А+В+С) зэргийн нөөцийг үйлдвэрлэлийн магадалсан А' болон В' нөөцөд шилжүүлэн тооцооноор үйлдвэрлэлийн нийт нөөц 6.39 сая.тн нүүрс байна. Үйлдвэрлэлийн энэхүү нөөцийг олборлохын тулд 75.76 сая.м³ хөрс хуулалт хийхээр тооцжээ. Жилд 1.5 сая.тн нүүрс олборлох хүчин чадлаар нийт үйлдвэрлэлийн нөөцийг 5 жилийн хугацаанд ашиглахаар төлөвлөсөн байна.

6. Уурхайн ашиглалтын системийн сонголтыг хийхдээ ордын уул геологийн тогтоц, хучаас хөрсний зузаан, физик механик шинж чанар зэргийг харгалзан үзэж ил уурхайн хөрс хуулалтын ажлыг авто тээвэр, гадаад овоолготой ил уурхайн ашиглалтын системээр ашиглах нь оновчтой гэж үзжээ.

7. Ил уурхайн хөрс хуулалт болон олборлолтын ажлыг гэрээт туслан гүйцэтгэгч компаниар гүйцэтгүүлдэг ба өрөмдлөгийн ажилд Atlas Copco-DM45 маркийн өрмийн машин, хөрс хуулалтад 12 м³ утгуурын багтаамжтай Komatsu-PC2000 маркийн экскаватор, 6м³ утгуурын багтаамжтай CAT-6015 маркийн экскаватор, нүүрс олборлолтод 3.2 м³ утгуурын багтаамжтай CAT-345DL маркийн экскаватор, хөрс тээвэрт 91 тн-н даацтай Komatsu-HD785 маркийн автосамосвал, 60 тн-н даацтай Howo-371 маркийн автосамосвал, нүүрс тээвэрт 60 тн-н даацтай Howo-371 маркийн автосамосвал, хөрсний овоолгод CAT-D8R болон CATD6R маркийн бульдозерууд, нүүрс ачилтын талбайд 3.0 м³ утгуурын багтаамжтай XCMG-ZL50 маркийн утгуурт ачигч зэрэг үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар төлөвлөжээ.

8. Нүүрсний гадаад тээвэр уурхайгаас Шивээхүрэнгийн боомтын чиглэлд одоо ашиглаж буй замын маршрутын дагуу 92.3 км явагддаг бөгөөд уурхайгаас олборлосон нүүрсийг Шивээхүрэнгийн боомтоор БНХАУ-д экспортлохоор өсөлд тусгажээ.

9. Уурхайн цахилгаан хэрэглэгчдийг одоогийн ашиглаж буй 200 кВт-ийн 1 ширхэг, 50 кВт-ийн 3 ширхэг, 30 кВт-ийн 2 ширхэг, 10 кВт-ийн 3 ширхэг дизель генераторуудаар цахилгаан эрчим хүчээр хангахаар тооцоолжээ.

10. Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээлт ба хаалтын зардалд нийт 6.55 тэрбум төгрөг зарцуулахаар тооцоолсон байна. Үүнээс бэлтгэл ажлын зардалд 155 сая төгрөг, байгаль орчныг хамгаалах зардалд 250 сая төгрөг, техникийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 5.2 тэрбум төгрөг, биологийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 574 сая төгрөг, мониторингийн зардалд 367 сая төгрөг, тус тус зарцуулахаар төсөлд тусгажээ.

11. Уг төслийг хэрэгжүүлснээр 350 хүн ажлын байраар хангагдах ба уурхайн ажилчдын сарын дундаж цалин 2.4 сая төгрөг байхаар байна.

12. Зангат-Уулын чулуун нүүрсний ордыг ашиглах ил уурхайн төсөл хэрэгжүүлэхэд нийт 44.3 тэрбум төгрөгийн нэмэлт хөрөнгө оруулалт шаардлагатай байна. Үүнээс нэмэлт хайгуулын ажилд 1.0 тэрбум төгрөг, гадаад тээврийн хатуу хучилттай зам

барихад 43.2 тэрбум төгрөг, шүүрлийн ус хуримтлуулах цөөрөм байгуулахад 190.0 сая төгрөг байхаар тус тус тооцжээ. Элэгдэл хорогдлын шимтгэлийн зардал жилд дунджаар 5.7 тэрбум төгрөг байхаар тооцоолсон байна.

13. Уурхайг ашиглах төслийн хугацаанд нийт 682.9 тэрбум төгрөгийн үйл ажиллагааны зардал гарган, 846.3 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийж 163.4 тэрбум төгрөгийн татварын өмнөх ашигтай ажиллахаар байна. Татвар ногдуулсны дараах байдлаар нийт 127.0 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай, 61.4 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын дараах мөнгөн урсгалтай ажиллахаар байна. Улс, орон нутгийн төсөвт 112.2 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээр тусгажээ. Уурхайн ашиглалтын хугацаанд нэгж бүтээгдэхүүний бүрэн өөрийн өртөг 106.7 мян. төг/тн байна.

14. Төсөл хэрэгжих хугацаанд нийт 61.4 тэрбум төгрөгийн үйл ажиллагааны мөнгөн урсгал бий болох бөгөөд төслийн өгөөжийн дотоод норм (IRR) 41%, хөрөнгө оруулалтаа нөхөх хугацаа 2 жил байхаар тооцжээ.

Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөс техник-эдийн засгийн үндэслэлийн захиалагч, боловсруулагч болон төслийн шинжээчид дараах асуудлыг анхааруулж байна.

1. Төсөл захиалагч нь ордын нөөцийг иж бүрэн ашиглах нарийвчилсан тооцоо судалгааг хийж, ТЭЗҮ-ийн тодотголыг боловсруулан ЭБМЗ-ийн ТЭЗҮ хэлэлцэх салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлэхийг анхааруулж байна.
2. Төсөлд шаардлагатай мэргэжлээр Монгол Улсын иргэдийг бэлтгэх, тэдгээрийг ажлын байраар хангах, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, нийгмийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлж ажиллахыг төсөл хэрэгжүүлэгчид анхааруулж байна.
3. Байгаль орчныг хамгаалах, эвдэрсэн газрыг нөхөн сэргээх, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудалд онцгой анхаарч холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллахыг ЭБМЗ-өөс даалгаж байна.
4. Засгийн газрын 379-р тогтоолоор батлагдсан "Тусгай зориулалтын авто зам, замын байгууламж барих, ашиглах журам"-ын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч компанид анхааруулж байна.
5. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан хангамж, дэд бүтцийн сонголт, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шийдлийн талаар төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан Уул уурхайн зураг төслийн "Гоулдмэн Проект" ХХК, мөн ТЭЗҮ-ийн үнэн бодит байдал, чанарт дүгнэлт гаргасан шинжээч Монгол Улсын зөвлөх инженер Ц.Оюунбаатар, Уул уурхайн мэргэшсэн инженер Г.Батзаяа нар тус тус хариуцна.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4, 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн дараах шийдвэр гаргахыг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын дэргэд уламжлахаар тогтоов. Үүнд:

1. Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших MV-016952 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Зангат-Уулын чулуун нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол-2-ыг хүлээн авах;
2. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байхыг төсөл хэрэгжүүлэгчид анхааруулах;
3. Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших MV-016952 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Зангат-Уулын чулуун нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол-2, түүнийг хуулсан диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт Геологийн баримтын төв архивд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх арга хэмжээг авах.

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.ЭЛБЭГЗАЯА

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Ч.ЦОГТБААТАР

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ЗӨВЛӨЛИЙН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

Э.МӨНХЗОРИГ

ЭМНӨГӨВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУИМЫН НУТАГТ ОРШИХ ЗАНГАТ-УУЛЫН ЧУЛУУН НҮҮРСНИЙ ОРДОД БАЙРЛАХ МАНЧ16852 ТООТ ТУСГАЙ
ЗЭНШЭЭРЛИЙН УМЛВЭРЭЛЭЛИЙН НАШИЙН ТООЦООНЫ НЭГДСЭН ХҮСНЭГТ

Номинал	А/А	Географический район										2020.01.01-ый баланс										Универсальный фонд				Бюджетный фонд				Итого																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
		Земельный фонд					Итого					Земельный фонд					Итого					А		Б		Х		Итого																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
		Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого		Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого	Земельный фонд	Итого

32	I	1C15	28,040.06	5.80	54.00	0.59	162.63	1.56	253.71	28,040.06	5.80	253.71	-	68.11	3.82	2.80	4.38	2.37	56.38
33	I	1C16	37,800.00	7.91	47.00	0.68	297.42	1.71	514.53	37,800.00	7.91	514.53	-	-	3.82	-	4.38	-	-
34	I	1C17	6,900.00	5.44	40.00	0.77	35.90	1.90	68.22	6,900.00	5.44	68.22	-	-	3.82	-	4.38	-	-
35	I	1C18	15,122.22	5.68	41.00	0.75	85.86	1.90	163.20	15,122.22	5.68	163.20	-	-	3.82	-	4.38	-	-
36	I	1C19	14,623.93	5.92	37.00	0.80	66.90	1.96	134.94	14,623.93	5.92	134.94	-	-	3.82	-	4.38	-	-
37	I	1C20	12,662.48	5.26	36.00	0.81	66.71	1.39	92.73	12,662.48	5.26	92.73	-	-	3.82	-	4.38	-	-
38	I	1C21	11,208.13	8.19	28.00	0.88	91.79	1.39	127.59	11,208.13	8.19	127.59	-	-	3.82	-	4.38	-	-
39	I	1C22	12,647.38	8.19	29.00	0.87	103.58	1.56	161.59	12,647.38	8.19	161.59	-	-	3.82	-	4.38	-	-
40	I	1C23	15,701.71	5.91	44.00	0.72	92.80	1.56	144.76	15,701.71	5.91	144.76	-	-	3.82	-	4.38	-	-
41	I	1C24	27,784.11	9.12	42.00	0.74	253.48	1.56	395.43	27,784.11	9.12	395.43	-	-	3.82	-	4.38	-	-
42	I	1C25	27,977.79	7.89	41.00	0.76	220.74	1.56	344.36	27,977.79	7.89	344.36	-	-	3.82	-	4.38	-	-
43	I	1C26	37,139.50	3.97	44.00	0.72	147.44	1.56	210.01	37,139.50	3.97	210.01	-	-	3.82	-	4.38	-	-
44	I	1C27	34,136.35	4.28	45.00	0.71	146.12	1.56	227.94	34,136.35	4.28	227.94	-	-	3.82	-	4.38	-	-
45	I	1C28	125,037.53	5.51	48.00	0.57	686.96	1.56	1,074.77	125,037.53	5.51	1,074.77	-	94.97	3.82	3.62	4.38	4.00	95.35
46	I	1C29	17,995.00	5.94	32.00	0.85	106.86	1.56	166.75	17,995.00	5.94	166.75	-	25.61	3.82	0.98	4.38	1.08	25.71
47	II	2C1	20,500.00	2.93	47.00	0.68	60.07	1.56	93.70	20,500.00	2.93	93.70	-	-	3.82	-	4.38	-	-
48	II	2C2	34,447.95	2.26	48.00	0.67	77.95	1.57	122.23	34,447.95	2.26	122.23	-	0.76	3.82	0.03	4.38	0.03	0.76
49	II	2C3	26,719.51	1.42	44.00	0.72	37.94	1.56	59.95	26,719.51	1.42	59.95	-	0.16	3.82	0.01	4.38	0.01	0.16
50	II	2C4	14,600.00	1.26	39.00	0.78	18.25	1.56	28.47	14,600.00	1.26	28.47	-	-	3.82	-	4.38	-	-
Нийт С нөөц			1,483,092.25	5.31	44.61	0.71	7,040.16	1.56	10,978.21	1,483,092.25	5.31	10,978.21	-	740.63	3.82	28.27	4.38	31.17	743.63
Эзүн хэсэг																			
51	I	1C8	125,852.02	1.79	40.40	0.76	224.02	1.45	326.13	125,852.02	1.79	326.13	-	41.16	3.82	1.57	4.38	1.73	41.32
52	I	1C9	51,279.76	6.40	30.00	0.79	328.19	1.50	492.29	51,279.76	6.40	492.29	-	-	3.82	4.57	4.38	5.04	120.15
53	I	1C10	24,676.41	9.50	36.50	0.80	234.43	1.51	353.98	24,676.41	9.50	353.98	-	141.77	3.82	5.41	4.38	5.97	142.32
54	I	1C11	196,200.05	6.27	40.25	0.78	1,230.17	1.49	1,832.96	196,200.05	6.27	1,832.96	-	13.03	3.82	0.50	4.38	0.55	13.08
55	I	1C12	32,906.57	5.13	46.83	0.68	168.81	1.53	258.28	32,906.57	5.13	258.28	-	-	3.82	-	4.38	-	-
56	I	1C13	21,448.28	2.76	45.50	0.70	59.20	1.44	85.25	21,448.28	2.76	85.25	-	-	3.82	-	4.38	-	-
57	I	1C14	44,574.77	4.79	39.00	0.78	213.51	1.48	316.00	44,574.77	4.79	316.00	-	-	3.82	3.12	4.38	3.44	81.95
58	I	1C15	76,769.97	4.04	38.00	0.79	315.81	1.52	480.03	76,769.97	4.04	480.03	-	-	3.82	11.01	4.38	12.14	289.53
Нийт С нөөц			574,908.84	5.09	40.66	0.76	2,775.04	1.49	4,144.91	574,908.84	5.09	4,144.91	-	685.76	3.82	26.17	4.38	28.86	688.44
Нийт С нөөц			2,058,001.09	5.20	42.58	0.73	9,815.19	1.54	15,123.12	2,058,001.09	5.20	14,721.61	-	1,426.39	3.82	54.44	4.38	60.03	1,431.97
Нийт																			
А			4,805.69	5.57	505.79	6.02	4,805.69	0.17	-	4,805.69	5.57	4,805.69	-	-	3.82	0.0096	4.38	0.0073	0.1737
Б			8,394.61	6.25	649.33	5.60	8,394.61	-	-	8,394.61	6.25	8,394.61	-	4,945.32	3.82	188.75	4.38	208.11	4,964.68
С			15,123.12	2,004	605.72	5.20	14,721.61	-	-	14,721.61	2,004	14,721.61	-	1,426.39	3.82	54.44	4.38	60.03	1,431.97
А+Б+С			28,323.42	3,489	120.84	5.61	27,709.13	0.17	6,371.71	27,709.13	5.61	27,709.13	-	-	3.82	243.20	4.38	288.14	5,396.83

*** Хэрэв тодорхой нөхцөлд эдийн засгийн үр ашгийг нөөц ашиглахад өртөөхөөр бол нэмэлт хүснэгт хавсаргах шаардлагатай.

Тамгилсан: АМТГ-ын НСХ-ийн Таллан, төлөвлөгөө хариуцсан мэргэжилтэн *Т.Орчираг* - Г.Төрмөнх

Богдосруулсан: Тоолмзөн Промет УХХ-ийн мэргэжилтэн *Г.Цэд* - Г.Галт

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ

УСНЫ ГАЗАР

Чингүнжавын гудамж, 2 дугаар хороо,
Баянгол дүүрэг, Улаанбаатар хот, 16050
Утас/Факс: (976-51) 26 55 78, (976-51) 26 55 36,
Цахим шуудан: office@water.gov.mn,
Цахим хуудас: www.water.gov.mn

2024.04.22 № 01/503
танай _____-ны № _____-т

"ЖАВХЛАНТ-ОРД" ХХК-Д

Танай байгууллагын 2024 оны 01/20 тоот албан бичгээр ирүүлсэн хүсэлт, Усны тухай хуулийн 28.4 дэх заалтыг үндэслэн, холбогдох бичиг баримтыг судалж үзээд Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын Баясах багийн "Зангат уул-1" нэртэй газарт орших ашигт малтмал ашиглалтын MV-016952 дугаартай тусгай зөвшөөрөл бүхий коксжих нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төсөлд 2024 онд ус ашиглуулах дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хувийг: Алтайн өвөр говийн сав газрын захиргаанд
Хавсралт: 4 хуудастай.

Ирээдүй хойч үедээ усны нөөцөө үлдээхийн төлөө усаа хамгаалъя, хуримтлуулъя, хамтран ажиллая.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

З.БАТБАЯР

162430891

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭСЭН АКТ

Ус ашиглах гэрээний дугаар, гэрээ байгуулсан он сар өдөр	23/11. 2023 оны 06 дугаар сарын 19-ний өдөр
Төслийн нэр:	"Заагат уул-1"
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр:	"Жавхлант орд" ХХК
Регистрийн дугаар:	5217625
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар:	MV-016952
Төслийн байршил:	Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сум
Гэрээ дүгнэсэн он сар өдөр	2024 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдөр

Гэрээний биелэлт

№	Гэрээний гол нөхцөл	Гүйцэтгэл /тоон болон хувиар илэрхийлнэ/.
1	Усны эх үүсвэр: - Унд, ахуйн усны хэрэглээнд (Гүний худаг); - Зам талбайн тоосжилт дарах, ногоон байгууламж, нөхөн сэргээлтэд (Шүүрлийн ус);	Унд ахуйн зориулалтаар гүний 1 худагтай. Уурхайн ухлагд орж ирэх шүүрлийн усаар уурхай доторх технологийн зам тайлбай 1,59 га орчим, уурхайн гаднах экспортын тээврийн 18 км замыг услах, мөн ажилчдын хотхоны ногоон байгууламжийн 250 ширхэг модыг услах хэрэгцээнд ашигласан.
2	Ашиглах усны хэмжээ, (м³) 2.1.1. Унд ахуйн хэрэглээнд ашиглах ус – 27,481.05 м³/жил; 2.1.2. Нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжид ашиглах ус – 9,200.0 м³/жил; 2.1.3. Зам, талбайн тоосжилт дарахад ашиглах ус – 107,016.0 м³/жил; 2.1.4. Авто замтай холбох зам барихад – 1,600.0 м³/жил; Нийт – 145,297.05 м³/жил 2.1.5. Шавхан зайлуулах шүүрлийн ус – 298,426.67 м³/жил;	Ашигласан усны хэмжээ 2023.03.01 – 2023.12.22 хүртэлх усны хэрэглээгээр: - Унд, ахуйн хэрэглээнд – 8,826.0 м³/жил; - Зам, талбайн тоосжилт дарахад – 20,920.0 м³/жил (шүүрлийн уснаас); - Нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжийн усалгаанд – 200.0 м³/жил (шүүрлийн уснаас); - Шавхан зайлуулах шүүрлийн ус – 109,696.0 м³/жил Нийт – 139,642.0 м³/жил ус ашигласан байна. - Уурхайн үйл ажиллагаа 2023 оны 3-р сарын 1-ний өдрөөс эхэлсэн. - Шүүрлийн усны эх үүсвэр дээр баталгаат тоолуурыг 5-р сарын 11-ний өдөр суурилуулсан тул 3,4-р сар 5-р сарын 11-нийг хүртэлх хугацааны шүүрлийн усны хэрэглээг ус ашиглах дүгнэлтэд үндэслэн задгайгаар төлбөр ногдуулж төлсөн. - 5-р сарын 11-нээс хойш ашигласан шүүрлийн усны хэрэглээг тоолуурын заалтаарсар бүр сумын байгаль хамгаалагчид хянуулж актаар баталгаажуулан төлбөрийг бүрэн барагдуулсан. - Унд ахуйн худагт 6-р сарын 04-ний өдөр баталгаат тоолуур суурилуулсан боловч 2 сар ажиллаад гацалт доголдол үүссэн. Иймд 6,7-р саруудын унд ахуйн усны хэрэглээ тоолуурын заалтаар тооцогдож бусад саруудын хэрэглээ ус ашиглах дүгнэлтэд үндэслэн төлбөр ногдуулж бүрэн төлсөн. Уурхай 3-р сараас 9-р сар хүртэл нэг ээлжиндээ 70 ажилтантай зөвхөн өдрийнхөө ажилласан. Энэ хугацаанд ахуйн хэрэгцээний усыг 2 тоннны зөөврийн саваар хоногт 1 удаа гүний худгаас зөөж ашигласан ба сарын дундаж бодит хэрэглээ 60 м³ байсан. - 9-р сарын 1-нээс эхлэн уурхай 24 цагаар нэг

		ээлжиндээ 250 ажилтантай ажиллаж кайтерингийн үйлчилгээ үзүүлдэг “Эко-Тек” ХХК-ний кемпийн үйл ажиллагааг хэлснээр ахуйн хэрэгцээний усыг 2 кемп тус бүрдээ 1 ба 2 тоннын зөөврийн саваар 1-3 удаа гүний худгаас зөөж ашигласан. 9-12-р сарыг дуустал хугацаанд унд ахуйн усны дундаж бодит хэрэглээ 240 м3 орчим байсан.
3	3.1. Усны чанар найрлага:	Усны химийн ерөнхий шинжилгээг 6-р сард Хөрс судлалын итгэмжтэгдсэн лабораториор унд ахуйн болон шүүрлийн усны дээжийг 1 удаа шинжлүүлсэн. Эрүүл ахуйн нянгийн шинжилгээг 5-р сард Өмнөговь аймгийн стандарт хэмжилзүйн хэлтсийн сорилтын лабораториор унд ахуйн ус болон шүүрлийн усны дээжийг авч 1 удаа шинжлүүлсэн. Бохир усны эрүүл ахуйн нянгийн шинжилгээг 5-р сард Өмнөговь аймгийн стандарт хэмжилзүйн хэлтсийн сорилтын лабораториор унд ахуйн ус болон шүүрлийн усны дээжийг авч 1 удаа шинжлүүлсэн.
4	4.1. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг төлөвлөж ирүүлэх: 4.1.1. Гүний усны хэрэглээг багасгах зорилгоор шүүрлтийн усыг ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах; 4.1.2. Гүний худагт усны тоолуур суурилуулан баталгаажуулах; 4.1.3. Уурхайн шүүрлийн усыг усан санд байршуулах батлагдсан төслийн дагуу усан сангийн ажлыг эхлүүлэх; 4.1.4. Орон нутгийн захиргаатай хамтран булаг шанд тохижуулах; 4.1.5. Гүний худгаас дээж авч унд ахуйн хэрэглээний чанарын шинжилгээг хийлгэх; 4.1.6. Хаягдал бохир усыг зайлуулах гэрээ хийх; 4.2. Гэрээнд тусгагдсан нэмэлт ажил: 4.2.1. Усны ноогийг ариг гамтай хэрэглэх талаар уурхайн ажилтдад сургалт хийх; 4.2.2. Мэргэжлийн байгууллагаар уурхайн ухлагад орж ирэх шүүрлийн усны тооцоог ашиглалтын жил бүрээр хийлгэж Усны газар	2023 оны 12 дугаар сарын 07-ны өдрийн “Жавхлант орд” ХХК-ийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх ажлын хэсгээр тухайн онд усны нөөц хомсдох бохирдохоос урьдчилан сэргийлэх ажилд тусгагдсан арга хэмжээний хүрээнд хийж хэрэгжүүлсэн ажлыг дүгнэхэд: - Шавхан зайлуулах шүүрлийн усаар зам талбайн тоосжилт дарахад болон ногоон байгууламжийн усалгаанд ашигладаг. - Унд ахуйн гүний худагт 6 сард Стандарчлал хэмжил зүйн газраар баталгаажуулсан тоолуур суурилуулсан. - “Би Ди Инженеринг” ХХК-аар шүүрлийн усыг хуримтлуулах зорилгоор усан сангийн зураг төсөл боловсруулсан. - Булаг шанд хашиж хамгаалах ажил хийгдээгүй. - Усны химийн ерөнхий шинжилгээ болон эрүүл ахуйн нянгийн шинжилгээг жилд 1 удаа хийлгүүлсэн. - 2023 оны 09 дүгээр сарын 27-ны өдрийн Гурвантэс сумаас олгосон Хаягдал ус хаях, зайлуулах зовшооролттой. Гэрээнд тусгагдсан нэмэлт ажлууд хийгдээгүй байна.

	болон Сав газарт ирүүлэх;	
5	5.1. Усны тоолуур:	- Уурхайн 1-р амны шүүрлийн усанд Стандарчлал хэмжил зүйн газрын УУ075016 дугаартай гэрчилгээгээр баталгаажсан LXC-100 мм голчтой №202304355-ын тоолуурыг 005588 болон 014 дугаартай лацаар битүүмжилж, 2-р амны шүүрлийн усанд Стандарчлал хэмжил зүйн газрын УУ066459 дугаартай гэрчилгээгээр баталгаажсан LXC загварын 100 мм-ийн голчтой 202304403-ын тоолуурыг 005598 болон 014 дугаартай лацаар битүүмжилж тус тус суурилуулсан. - Унд ахуйн зориулалтаар ашиглаж буй худагт Стандартчилал хэмжил зүйн газрын УУ087203 дугаартай гэрчилгээгээр баталгаажсан LXSG-32 мм-ийн голчтой 202301943-дугаарын тоолуурыг 017 дугаартай лацаар битүүмжилж суурилуулсан.
6	6.1. Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээ, (сая.төг) 6.1.1. Унд ахуйн хэрэгцээнд; 6.1.2. Шавхан зайлуулах шүүрлийн ус;	- Унд ахуйд -1,834,341 төгрөгийг Өмнөговь аймгийн Гурвантэс суманд; - Шавхан зайлуулах шүүрлийн ус -104,383,508 төгрөгийг Өмнөговь аймгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.
7	7.1. Тухайн жилийн ус ашиглалтын тайланг хүлээн авах	Ус ашиглах гэрээний хэрэгжилтийг 82.5%-ийн гүйцэтгэлтэй, хангалттай гэж үнэлэгдсэн. Цаашид авах арга хэмжээ: - Усны нөөц бохирдох, хомстохоос сэргийлэх арга хэмжээний хүрээнд уурхайн бүх ажилчдыг хамруулсан сургалтыг улирал бүр зохион байгуулах. - Унд усны эх худгийн хамгаалалт, байр байгууламжийг сайжруулах, эрүүл ахуйн бүс тогтоох. - Унд усны эх үүсвэрийн худгийг тоолууржуулах. - Булаг шандын эхийг хашиж хамгаалах, сэргээх ажлыг хийх. - Уурхайн шүүрлийн усыг усан санд байршуулах батлагдсан төслийн дагуу усан сангийн ажлыг эхлүүлэх. - Уурхайн үйл ажиллагаа зогсох, тасалдах нөхцөл байдал үүссэн үед холбогдох төрийн захиргааны байгууллагуудад даруй мэдэгдэж ажиллах; - Дэлхийн усны өдрөөр Сав газрын захиргаатай хамтран зохион байгуулах. - 2023 оны хаягдал усны дүгнэлтийг 2024 оны эхний улиралд багтаан гаргуулах. - Улирал бүр унд ахуйн ус болон хаягдал бохир усны шинжилгээг хийлгүүлэх. - Зөвшөөрөлгүй болон гэрээнд заасан хэмжээнээс ус хэтрүүлэн ашигласан тохиолдолд Засгийн газрын 2018 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн 391 дүгээр тогтоолын дагуу төлбөр ногдуулахыг анхаарах.
Дүгнэлт: 2023 оны Ус ашиглалтын тайлан болон бусад баримтыг үндэслэн дээрх төсөлд ус ашиглуулах нөхцөл бүрдэж байна.		

АЛТАЙН ӨВӨР ГОВИЙН
САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН
ТУШААЛ

2024 оны 05 сарын 31 өдөр

Дугаар А/09

Даланзадгад сум

Зөвшөөрөл олгох тухай

Усны тухай хуулийн 28.6 дахь хэсэг, 29 дэх хэсэг, 17.1.10 дахь заалт, 30.1 дэх хэсэг, 30.3 дахь хэсэг, 7.5 дахь заалт, Монгол улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газрын 2024 оны 04 дугаар сарын 22-ны өдрийн 53 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын "Зангат уул-1" нэртэй газарт орших ашигт малтмал ашиглалтын MV-016952 дугаартай тусгай зөвшөөрөл бүхий коксжих нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төсөлд 2024 оны ус ашиглах зөвшөөрлийг зам талбайн тоосжилт дарах зориулалтаар 107,016.0м³, биологийн нөхөн сэргээлт, дүйцүүлэн хамгаалах ажилд ашиглах зориулалтаар 2,880.0м³, "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарих, услах зориулалтаар 2,700.0м³, унд ахуйн хэрэгцээнд 27,481.05 м³, уурхайн ухлагад орж ирэх шүүрлийн усны хэмжээ 315,140.75 м³, өрөмдлөгийн ажилд ашиглах усны хэмжээ 3,725.0 м³ усыг тус тус байгалийн нөөцөөс 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэлх хугацаанд ашиглахыг зөвшөөрсүгэй.

2. Ус ашиглагч нь, ус ашиглах зөвшөөрлийн улсын тэмдэгтийн хураамж 200,000 (Хоёр зуун мянган) төгрөг, ус ашиглах гэрээ байгуулах тэмдэгтийн хураамж 100,000 (Нэг зуун мянган) төгрөгийг тус тус Өмнөговь аймгийн төрийн сангийн дансанд тушаах, ус ашиглагчийн үүрэг, ус ашиглагчид тавих шаардлагыг хангаж ажиллаж, усны тухай хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлж усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ, тайланг 2024 оны 12 дугаар сарын 20-ны дотор сав газрын захиргаанд ирүүлж ажиллахыг "Жавхлант орд" ХХК-ны гүйцэтгэх захирал (MENGHEQILU)-д даалгасугай.

3. Усны ашиглах боломжит нөөц, ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавьж, ус ашиглагчтай гэрээ байгуулах, гэрээний биелэлтийг дараа оны 01 дүгээр сард багтаан дүгнэж байхыг Газрын доорх усны нөөц ашиглалтын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн (С.Диймаа)-т үүрэг болгосугай.

4. Хувийг Гурвантэс сумын Засаг даргын тамгын газар, Өмнөговь аймгийн Татварын хэлтэст тус тус хүргүүлсүгэй.

ДАРГА

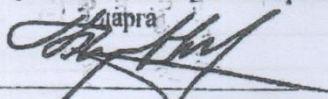
Б.ПҮРЭВТУЛГА

		дэлжиндээ 250 ажилтантай ажиллаж кайтерингийн үйлчилгээ үзүүлдэг “Эко-Тек” ХХК-ний кемшийн үйл ажиллагааг хэлснээр ахуйн хэрэгцээний усыг 2 кемп тус бүрдээ 1 ба 2 тоннын зөөврийн саваар 1-3 удаа гүний худаас зөөж ашигласан. 9-12-р сарыг дуусталх хугацаанд унд ахуйн усны дундаж бодит хэрэглээ 240 м3 орчим байсан.
3	3.1. Усны чанар найрлага:	Усны химийн ерөнхий шинжилгээг 6-р сард Хөрс судлалын итгэмжтэгдсэн лабораториор унд ахуйн болон шүүрлийн усны дээжийг 1 удаа шинжилүүлсэн. Эрүүл ахуйн нянгийн шинжилгээг 5-р сард Омноговь аймгийн стандарт хэмжилзүйн хэлтсийн сорилтын лабораториор унд ахуйн ус болон шүүрлийн усны дээжийг авч 1 удаа шинжилүүлсэн. Бохир усны эрүүл ахуйн нянгийн шинжилгээг 5-р сард Омноговь аймгийн стандарт хэмжилзүйн хэлтсийн сорилтын лабораториор унд ахуйн ус болон шүүрлийн усны дээжийг авч 1 удаа шинжилүүлсэн.
4	4.1. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг төлөвлөж ирүүлэх: 4.1.1. Гүний усны хэрэглээг багасгах зорилгоор шүүрлийн усыг ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах; 4.1.2. Гүний худагт усны тоолуур суурилуулан баталгаажуулах; 4.1.3. Уурхайн шүүрлийн усыг усан санд байршуулах батлагдсан төслийн дагуу усан сангийн ажлыг эхлүүлэх; 4.1.4. Орон нутгийн захиргаатай хамтран булаг шанд тохижуулах; 4.1.5. Гүний худгаас дээж авч унд ахуйн хэрэглээний чанарын шинжилгээг хийлгэх; 4.1.6. Хаягдал бохир усыг зайлуулах гэрээ хийх; 4.2. Гэрээнд тусгагдсан нэмэлт ажил: 4.2.1. Усны нөөцийг ариг гамтай хэрэглэх талаар уурхайн ажилтдад сургалт хийх; 4.2.2. Мэргэжлийн байгууллагаар уурхайн ухлагад орж ирэх шүүрлийн усны тооцоог ашиглалтын жил бүрээр хийлгэж Усны газар	2023 оны 12 дугаар сарын 07-ны өдрийн “Жавхлант орд” ХХК-ийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх ажлын хэсгээр тухайн онд усны нөөц хомсдох бохирдохоос урьдчилан сэргийлэх ажилд тусгагдсан арга хэмжээний хүрээнд хийж хэрэгжүүлсэн ажлыг дүгнэхэд: - Шаахан зайлуулах шүүрлийн усаар зам талбайн тоосжилт дарахад болон ногоон байгууламжийн усалгаанд ашигладаг. - Унд ахуйн гүний худагт 6 сард Стандарчлал хэмжил зүйн газраар баталгаажуулсан тоолуур суурилуулсан. - “Би Ди Инженеринг” ХХК-аар шүүрлийн усыг хуримтлуулах зорилгоор усан сангийн зураг төсөл боловсруулсан. - Булаг шанд хашиж хамгаалах ажил хийгдээгүй. - Усны химийн ерөнхий шинжилгээ болон эрүүл ахуйн нянгийн шинжилгээг жилд 1 удаа хийлгүүлсэн. - 2023 оны 09 дүгээр сарын 27-ны өдрийн Гурвантэс сумаас олгосон Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрөлтэй. Гэрээнд тусгагдсан нэмэлт ажлууд хийгдээгүй байна.

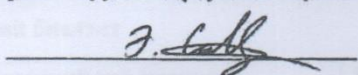
Гэрээ дүгнэсэн:

Ус шишлуулагч:

Алтайн өвөр говийн сав газрын захиргааны

дарга

Б.Пүрэвтулга

ЛӨГСГ Захиргааны Усны чанар экологи,
толборийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн

Э.Саранцэцэг

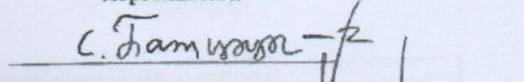
Хаяг: Өмнөговь аймаг, Даланзадгад сум, 3-р баг,
Төрийн банкны 4-р давхар, 401 тоот
Утас: 70534080

Ус шишлагч:

“Жавхлант орд” ХХК-ийн
гүйцэтгэх захирал

“Жавхлант орд” ХХК-ийн Байгаль орчны
мэргэжилтэн

С.Батцэцэг

Хаяг: Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, Баясах
баг
Утас: 70111101, 99442856

УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 04 дүгээр
сарын 22-ны өдөр

Дугаар 52

Улаанбаатар хот
Утас: 51-265530

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, байгууллагын болон и-мэйл хаяг, вэб сайт, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:

Гадаадын хөрөнгө оруулалт (Маршаллын Арлуудын Бүгд Найрамдах Улсын "Profit Yield Limited" компанийн 100%)-тай "Жавхлант-Орд" ХХК, гүйцэтгэх захирал Mengheqilu, утас: 9590-0058, Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө 26, Их хуралдай бизнес төв, 1004 тоот, холбогдох утас: 9918-6507, 9916-7457, 7011-1101, 9916-7457, вэб: Жавхлант-Орд ХХК / Javkhlant Ord LLC | Ulaanbaatar | Facebook, И-мэйл: ochko0204@gmail.com, javkhlantord@gmail.com. улсын бүртгэлийн дугаар: 9019058049, регистрийн дугаар: 5217652.

2. Төслийн байршил, харьяалагдах сав газар:

"Жавхлант-Орд" ХХК-ийн эзэмшлийн Өмнөговь аймгийн Гурвантэс суманд байрлах "Зангат уул-1" нэртэй газарт орших ашигт малтмал ашиглалтын MV-016952 дугаартай тусгай зөвшөөрөлтэй нүүрсний орд нь Гурвантэс сумын төвөөс зүүн хойш 25 км, Өмнөговь аймгийн Даланзадгад хотоос баруун урагш 300 км, Улаанбаатар хотоос зүүн урагш 680 км, Шивээхүрэн боомтоос чанх хойш 92.3 км зайд байрладаг. Алтайн өвөр говийн сав газарт хамаарагдана.

3. Төсөл хэрэгжүүлэгч: "Жавхлант-Орд" ХХК

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X, Y/:

АМГ-аас ашигт малтмал ашиглалтын MV-016952 дугаартай тусгай зөвшөөрлийн 43,521.81 га талбай (солбицлын 15 цэг)-г 2011.11.18-ны өдөр анх "Жавхлант-Орд" ХХК-д олгосон ба 2013.09.10-ны өдөр уг зөвшөөрлийн талбайгаас 14,421.67 га талбайг хасч, 29,100.14 га талбай (солбицлын 21 цэг)-г "Жавхлант-Орд" ХХК-д хүчин төгөлдөр үлдээсэн.

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-016952, талбайн хэмжээ: 29,100.14 га (солбицлын 21 цэг).

№	Уртраг	Өргөрөг	№	Уртраг	Өргөрөг	№	Уртраг	Өргөрөг
1	101°17'56.95"	43°21'01.31"	8	101°22'33.66"	43°14'55.28"	15	101°15'00.56"	43°15'00.28"
2	101°17'56.95"	43°19'00.46"	9	101°19'00.68"	43°14'55.28"	16	101°07'00.46"	43°15'00.28"
3	101°22'25.89"	43°19'00.46"	10	101°19'00.68"	43°14'01.30"	17	101°07'00.46"	43°21'01.31"
4	101°22'25.89"	43°20'33.56"	11	101°19'00.68"	43°13'01.30"	18	101°11'00.46"	43°21'01.31"
5	101°29'25.25"	43°20'33.56"	12	101°14'09.17"	43°13'01.30"	19	101°11'00.46"	43°19'00.46"
6	101°29'25.25"	43°15'48.46"	13	101°14'09.17"	43°13'00.45"	20	101°14'00.41"	43°19'00.46"
7	101°22'33.66"	43°15'48.46"	14	101°15'00.56"	43°13'00.45"	21	101°14'00.41"	43°21'01.31"

5. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр, төрөл, зориулалт:

Коксжих нүүрсний ордыг ил аргаар олборлон, экспортлох.

6. Үйлдвэрлэлийн техник, технологи, ажиллах горим, хүчин чадал:

Уурхайн олборлолтод ашиглах машин техник:

XCMG XE950DA маркийн экскаватор 5 ш	SHANTUI SD400 маркийн бульдозер 2 ш
XCMG ZL50 маркийн утгуурт ачигч 2 ш	HOWO-371 маркийн автосамосвал 9 ш
XCMG XMD60 маркийн автосамосвал 16 ш	ATLAS COPCO DM45 маркийн өрмийн машин 3 ш
KOMATSU CASE800 маркийн экскаватор 2 ш	LIUGONG CLG885 маркийн утгуурт ачигч 2 ш

Нүүрс олборлох, тээвэрлэх технологи нь: шимт хөрс хуулах → өрөмдлөг тэсэлгээ → ухаж ачих → тээвэрлэх → овоолго үүсгэх → нүүрс ачилт → гадаад тээвэр гэсэн процессоор явагддаг.

2024 онд 519 хүн (үндсэн компаний 49, туслан гүйцэтгэгч компаний 470 хүн) хоногт 2 ээлж 20 цагаар, 353 хоног ажиллана. Нүүрс олборлох жилийн хүчин чадал 1.5 сая.тн (ТЭЗҮ, 14х).

Уурхайд 519 хүн, хоногт 2 ээлжээр, 24 цагаар, 353 хоног ажиллана.

7. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ:

2024 онд 24,666.18 мян.м³ хөрс хуулж, 1,598.49 мян.м³ хүдэр олборлон, 1,638.50 мян.тн нүүрс борлуулахаар төлөвлөсөн байна. Биологийн нөхөн сэргээлтийг 2.0 га, дүйцүүлэн

хамгаалах, нөхөн сэргээтийг 2.0 га талбайд хийнэ. "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 2 га талбайд 3,000.0 ш мод тарина.

Мөн 2024 оны хайгуулын ажлын төлөвлөгөөнд 37,250.0 тууш метр өрөмдөж, чөмгөн сорьц 150 ш, ховилон сорьцийг 300 ш авахаар төлөвлөсөн байна.

8. Усны эх үүсвэр, нөөц, хоногт ашиглах хэмжээ:

Унд, ахуйн усыг өөрийн эзэмшлийн талбайд гаргуулсан 13.2 л/сек ундаргатай өрөмдмөл 2 ш худгаас хангана. Зам, талбайн усалгаа, биологийн нөхөн сэргээлт, мод тарихад шаардагдах усыг уурхайд орж ирэх шүүрлийн уснаас хангана.

Усны газраас "Баялаг эко" ХХК-д 2022.03.09-ний өдрийн 04/229 тоот албан бичгээр гаргаж өгсөн усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтэд: "Уурхайн болон авто зам барих ажилчдын унд, ахуйн усны хэрэглээг 13.2 л/сек (1,140.8 м³/хон) нийлбэр ундрагатай гүний худгаас, зам талбайн тоосжилт дарах, авто замын барилгын ажлын усны хэрэгцээг ил уурхайн шүүрлийн усаар хангахад усны ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээ хүрэлцээтэй байна" гэсэн. Унд, ахуйд хоногт 77.9 м³ ус хэрэглэнэ.

9. Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, хэмжээ, хийц, дамжуулах шугам сүлжээний урт, диаметр/:

Уурхайн ухлагад орж ирэх шүүрлийн усыг 6.0 м урттай, 159 мм голчтой, хуванцар хоолойгоор 98,551.0 м³ багтаамжтай усан санд хуримтлуулдаг.

10. Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур /насосны хүчин чадал, марк/:

№	Уртраг	Өргөрөг	Ундарга (л/с)	Насосны марк	Тоолуурын	
					Марк	Дугаар
1	101°21'57.48"	43°17'52.45"	10.0	ЭЦВ-6	LXSG-32	1908000066
2	101°22'55.90"	43°17'55.90"	3.2	ЭЦВ-6-10-20	LXLC-100	1908000874

Шүүрлийн усыг GODWIN маркийн 60.0 м³/цагийн хүчин чадалтай 1 ш насосоор шахдаг, нөөцийн 1 ш насостай. 1-р амны шүүрлийн усанд LXLC загварын ЭУ075016 дугаартай, 2-р амны шүүрлийн усанд LXLC загварын ЭУ066459 дугаартай тоолуур суурилуулсан.

11. Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл:

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших "Жавхлант-Орд" ХХК-ийн MV-016952 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Зангат-Уулын чулуун нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэмэлт тодотгол тайланг 2022 онд "Баялаг эко" ХХК боловсруулж, батлуулсан.

12. Онцгой нөхцөл:

- Шар усны болон гэнэтийн үерийн ус уурхайн ухлага (карьер) буюу ашиглалт явуулж буй талбайд орохоос сэргийлж үерийн далан, шуудууны аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах;
- Улирал бүр хоёроос доошгүй удаа хаягдал усны холимог сорьц авч, байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэж, хариу дүнг улирал бүрийн сүүлийн сарын 15-ны дотор Усны газарт ирүүлэхийг анхаарах.

13. Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм, стандартын дагуу усны зарцуулалтыг тооцоход:

Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А/301 тоот тушаалаар баталсан "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны хэрэглээний норм" болон компанийн 2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөнд үндэслэн үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд ашиглах усны зарцуулалтыг тооцоход:

Нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах уулын ажлын төлөвлөгөөнд:

$(110,000.0 + 144,800.0) \text{ м}^2 \times 2 \text{ л/м}^2 \times 210 \text{ хон} = 107,016.0 \text{ м}^3$	- зам, талбайн тоосжилт дарахад ашиглах усны хэмжээ (уурхайн дотоод замын урт 5 км, өргөн 22 м, гадаад замын урт 18.1 км, өргөн 8 м, компаниас ирүүлсэн мэдээгээр)
$33,473.0 \text{ м}^3 \times 0.45 \text{ м}^3 = 15,062.85 \text{ м}^3$	- Баян-Удрага нүүрсний уурхайгаас Хотгорын нүүрсний уурхай-Нарийнсухайт чиглэлийн цементэн бетон хучилт хийхэд ашиглах ус

	(АБН дүгнэлт)
40,000.0 м ² x 4.0 л/м ² x 18 удаа = 2,880.0 м³	- Биологи, дүйцүүлэн хамгаалах, нөхөн сэргээлтэд ашиглах усны хэмжээ (2024 оны УАТ, Маягт-10)
3,000.0 ш/мод x 50 л/м ² x 18 удаа = 2,700.0 м³	- "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарихад ашиглах ус
892.75 м ³ /хон x 353 хон = 315,140.75 м³	- уурхайн ухлагад орж ирэх шүүрлийн усны хэмжээ (БОННУ 2-28х, 3 дах жил)
791.92 м³	- уурхайн ухлагад орж ирж болзошгүй үерийн усны хэмжээ (БОННУТ 2-30х, 3 дах жил)
315,140.75 м³ + 791.92 м³ = 315,932.67 м³	- Уурхайн ухлагад орж ирэх усны хэмжээ (зам талбайн тоосжит дарах, авто замын барилгын ажлын усны хэрэглээ, ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглана)
519 хүн x 150 л/хон x 353 хон = 27,481.05 м³	- Ажиллагсдын унд ахуйн усны хэрэгцээ

Хайгуулын ажлын төлөвлөгөөнд:

37,250.0 тууш.м x 10.0м ³ : 100 тууш.м = 3,725.0 м³	- Өрөмдлөгийн ажилд ашиглах усны хэмжээ (2023 оны үлдэгдэл 27,750.0 тууш метр, 2024 оны 9,500.0 тууш метр, 2024 оны хайгуулын ажлын төлөвлөгөөний 19х), (шүүрлийн усаар хангана)
---	--

14. Холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу ногдуулах усны нөөц ашигласны төлбөрийг урьдчилсан байдлаар тооцоход:

Уурхайн ухлагад шүүрлээр орж ирэх буюу шавхан зайлуулах ус **315,932.67 м³**, ашиг олох зориулалтаар ашиглах **27,481.05 м³** газрын доорх усны төлбөрийн хэмжээг Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолд заасан суурь үнэлгээ, 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолд заасан усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээ, ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүрийг тус тус үндэслэн урьдчилсан байдлаар тооцвол:

Шавхан зайлуулах зориулалтаар газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр:

$$1 \text{ м}^3 \text{ газрын доорх усны үнэ: } 4,433.0 \text{ төг} \times 0.15 \times 1.2 = 797.94 \text{ төг/м}^3$$

4,433.0 төг/м³ – Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолоор Алтайн өвөр говийн сав газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи-эдийн засгийн суурь үнэлгээ;

15% – Засгийн газрын 2013 оны 326-р тогтоолын 7.в)-д заасан газрын доорх усыг шавхан зайлуулсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь;

1.2 – Засгийн газрын 2013 оны 327-р тогтоолд заасан Алтайн өвөр говийн сав газарт газрын доорх усыг шавхан зайлуулах зориулалтаар ашигласныг тооцох итгэлцүүр.

$$315,932.67 \text{ м}^3 \times 797.94 \text{ төг/м}^3 = 252,095,314.7 \text{ төг}$$

Ашиг олох зориулалтаар газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр:

$$1 \text{ м}^3 \text{ газрын доорх усны үнэ: } 4,433.0 \text{ төг} \times 0.15 \times 0.15 = 99.74 \text{ төг/м}^3$$

4,433.0 төг/м³ – Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолоор Алтайн өвөр говийн сав газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи-эдийн засгийн суурь үнэлгээ;

15% – Засгийн газрын 2013 оны 326-р тогтоолын 10-д заасан газрын доорх усыг ашиг олох зориулалтаар ашигласан усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь;

0.15 – Засгийн газрын 2013 оны 327-р тогтоолд заасан Алтайн өвөр говийн сав газарт газрын доорх усыг ашиг олох зориулалтаар ашигласныг тооцох итгэлцүүр.

$$27,481.05 \text{ м}^3 \times 99.74 \text{ төг/м}^3 = 2,740,959.93 \text{ төг}$$

Нийт төлбөр: 252,095,314.7 + 2,740,959.93 = 254,836,274.63

/Хоёр зуун тавин дөрвөн сая найман зуун гучин зургаан мянга хоёр зуун далан дөрвөн төгрөг/

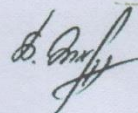
15. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх, эргүүлж ашиглах даалгавар:

- Шүүрлийн усыг стандартын шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэж зам талбайн тоос дарах болон ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах;

16. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөгөө:

- Усны тухай хуулийн 28.6-д заасны дагуу Алтайн өвөр говийн сав газрын захиргаанаас ус ашиглах зөвшөөрөл авч, зохих журмын дагуу гэрээ байгуулах;
- Усны тухай хуулийн 28.18-д зааснаар ус ашиглуулах дүгнэлт, холбогдох зөвшөөрөлгүйгээр ус ашиглахыг хориглодог болохыг анхаарах;
- Жил бүрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөг үндэслэлтэй, үнэн зөв гаргаж байх.
- Засгийн газрын 2018 оны 391 дүгээр тогтоолоор баталсан журмын дагуу зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны нөөц ашигласны төлбөрийг шатлан өсгөж тооцохыг анхаарах.
- Усны тухай хуулийн 30.1.4-д заасны дагуу баталгаажуулсан тоолуур суурилуулах;
- Усны нөөц ашигласны төлбөрийг Төсвийн тухай хуулийн 23.6.5-р заалтын дагуу төсөвт төвлөрүүлэх;
- Хаягдал усны дүгнэлтийг дараа оны эхний улиралд багтаан гаргуулах;
- Үйл ажиллагаа нь зогсох, тасалдах нөхцөл байдал үүссэн үед Сав газрын захиргаа болон холбогдох төрийн захиргааны байгууллагуудад даруй мэдэгдэж, тухайн оны ус ашиглалтын тайланд тусгаж ирүүлэх;
- Усны тухай хуулийн 7.5-д заасны дагуу улсын усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай ус ашиглалтын тайлан (газрын доорх усны хяналт шинжилгээний мэдээ, ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээ, гэрээ дүгнэсэн акт, усны нөөц ашигласны төлбөрийн баримт, ус ашиглалтын тоо, хэмжээ)-г тухайн оны 12 дугаар сарын 20-ны дотор Усны газарт office@water.gov.mn цахим хаягаар болон холбогдох газруудад хүргүүлж ажиллах;

УС АШИГЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

Б.ЭНХСҮРЭН

**"ЖАВХЛАНТ ОРД ХХК-ИЙН ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ
БАЙРЛАХ ЗАНГАТ-УУЛЫН ЧУЛУУН НҮҮРСНИЙ ОРДЫГ ИЛ АРГААР АШИГЛАХ"
ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЯНАЛТЫН
ХУУДАС**

Хянасан огноо	
Хянасан мэргэжилтэнгүүдийн хувийн дугаар	
Дүгнэлт ➤ Шийдвэрийн төсөл ➤ Ололт, амжилттай тал ➤ Дутагдалтай сул тал ➤ Шаардлага	

**НЭГ.ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД, ТӨСЛИЙН ТУХАЙ ТОВЧ
МЭДЭЭЛЭЛ**

- Байгууллагын нууцын тухай хуулийн 6.1 болон 6.2 ыг үндэслэн дагуу тухайн төслийн хуулийн этгээд мэдээллийн төрлийн харгалзах мөр, багананд мэдээллийг товч хэлбэрээр үнэн зөв оруулах.
- Тухайн төсөлд хамааралгүй мэдээллийг “хамааралгүй” гэж бөглөнө.
- 1.2.7дахь хаалтын дараах зориулалт гэдэгт уурхайн хаалтын дараа нөхөн сэргээсэн газрыг бэлчээр, газар тариалан, агуулах,олон нийтэд зориулсан үйлдвэр, үйлчилгээ гэх мэт тухайн газрыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахаар төлөвлөж буй бол орон нутагтай урьдчилан тохиролцсон чиглэлийг оруулах.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
1.1	1.Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	ЖАВХЛАНТ ОРД ХХК
	2.Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн дугаар	9019058049 РД :5217652
	3.Аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл	Гадаад худалдаа-Уул уурхайн ашиглалт
	4.Аж ахуйн нэгжийн харьяаллын хаяг	ХУД, 19-р хороолол, 1-р хороо Их хуралдай бизнес төвийн 1004 тоот 77111101, 99167457
	5.Захирлын нэр, утас, цахим шуудангийн	н.Цэнгэл javkhlantord@gmail.com
	6. Холбогдох мэргэжилтний нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Байгаль орчны мэргэжилтэн : Б.Насанжаргал – 99844766, environmentalspecialistjo@gmail.com
1.2	1. Төслийн нэр	“Зангат уул” нүүрс олборлох төсөл
	2. Төслийн харьяалалын хаяг	Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум Баясах баг
	3. Төслийн ангилал а. Нүүрс, алт, жонш,төмрийн хүдэр гэх мэт б. Ил уурхай, далд уурхай,шороон орд в. Баяжуулах үйлдвэр	Нүүрсний ил, далд уурхай

4.Төсөл эхэлсэн огноо	2011 оны 11-р сар
5. Төсөл хэрэгжих хугацаа	16 жил
6. Уурхайн хаалт эхлэх огноо	2024 онд хаалтын төлөвлөгөөг боловсруулна.
7. Хаалтын дараах зориулалт	Уурхайн хаалтын төлөвлөгөөнд тусгагдна.
8. ТЭЗҮ баталсан огноо	2022 нэмэлт тодотгол “Жавхлант Орд”ХХК - Уул уурхайн зөвлөх үйлчилгээ
9.Урьд оны бүтээгдэхүүний нийт хэмжээ /дундаж/	486,9 мян.тн
10. Ажилчдын тоо	Нэг ээлжийнд нийт 250 Үүнээс: - ЖАВХЛАНТ ОРД ХХК-50 - Бусад гэрээт -200
11. Тухайн жилийн ажлын ерөнхий төлөвлөгөө	• 2025 оны Уулын ажлын төлөвлөлтөөр 24.666 мян.м3 хөрс хуулж, 1.5 сая тонн нүүрс олборлохоор төлөвлөсөн. Хөрс хуулалтын коэфцент - 15.52 м3/тн байна.
12. Тухайн төсөлд хамраах дэд бүтэц ➤ замын урт ,эхлэл, төгсгөлийн цэг, чиглэл; ➤ Шатахуун түгээгүүрийн тоо ➤ Шатахуун агуулахын агууламжийн хэмжээ ➤ Тэслэх, дэлбэлэх бодисын үйлдвэрийн хүчин чадал гэх мэт	➤ Зангат Уул төслийн Баянтолгой уурхайгаас Шивээхүрэн хилийн боомт хүртэлх ЖАВХЛАНТ ОРД ХХК-ийн нүүрс тээвэрлэлтийн 18 км цааш, Концессийн замаар тээвэрлэнэ. ➤ Зөөврийн ШТС - 1 ширхэг, ➤ 50 тн багтаамжтай 5 ширхэг торх ➤ Хамааралгүй. Зөвхөн тэсэлгээний хэрэгслийн агуулгатай.

**ХОЁР. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР ОЛГОГДДОГ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ,
ДҮГНЭЛТ, ЛАВЛАГААНЫ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ**

- Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай 2.3-ыг үндэслэн хуулийн хуулийн этгээд тусгай зөвшөөрөлтэй холбогдох доорх мэдээллийг үнэн зөв оруулах.
- Тусгай зөвшөөрөл, үнэлгээ, дүгнэлтийг баталсан хуулийн этгээд, дугаар, огноог оруулах
- Доорх хүснэгтийн 2.1.9,2.1.10-т тусгагдсан холбогдох 7 материалын хуулбарыг байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд зайлшгүй хавсаргах. Мэдээлэл оруулах багананд хавсралтын нэрийг оруулах.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
2.1	1. Тусгай зөвшөөрлийн төрөл /ашигт малтмал/ 2. Дугаар 3. Хүчинтэй хугацаа 4. Талбай	- МУ 016952. 2041.11.18. 29.100 гектар.
	2. Тусгай зөвшөөрлийн төрөл/химийн Бодис ашиглах / Дугаар Хүчинтэй хугацаа	• Хамааралгүй
	3. Химийн бодисын агуулгад хийсэн Мэргэжлийн хяналтын газрын тодорхойлолт	• Хамааралгүй
	4. Галын дүгнэлтийн огноо, дугаар	Ажилчдын хотхон 000786 / 2022.10.20 Засварын цех 000787 /2022.10.20 Гаалийн ачилтын талбай 000788 / 2022.10.20
	5. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын Ерөнхий үнэлгээний огноо, баталсан	2021.10.15-БОАЖЯ
	6. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын Нарийвчилсан үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	1. ШИНЭЧЛЭЛ-ЭКО ХХК - 2011 2. ЭКО-ТРЕЙД ХХК - 2013 3. ГРИЙН НАТУР ЛАНД ХХК – 2018 нэмэлт тодотгол 4. БАЯЛАГ-ЭКО ХХК –нэмэлт тодотгол 2022.04.29 БОАЖЯ
	7. Ус ашиглалтын дүгнэлтийн огноо	2024.04.22 01/503
	8. Тухайн жилийн уулын ажлын батлагдсан төлөвлөгөөний огноо	
	9. Батлагдсан уулын ажлын төлөвлөгөөний холбогдох маягтууд	Маягт 1.1 -Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн төлөв Маягт 6.2- Ус хангамж Маягт 10. Байгаль орчин, нөхөн сэргээлт Маягт 15- Улс, орон нутгийн төсөвт оруулсан орлого Маягт 16 -Эдийн засгийн үзүүлэлт эдгээрийг хавсаргав. /Баяжуулах үйлдвэргүй учир маягт 7-г хавсаргаагүй болно./
	10.ТХГН-ын тухай хууль, Гол, мөрний урсац бүрэлдэх,усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглох тухай хуулиар тогтоосон хамгаалалтын бүсийн хилийн заагтай давхацсан эсэхийг	• Хавсралтаар оруулж өгсөн.

	тодорхойлсон лавлагааг хавсаргах 11.Тухайн жилд баримтлах стандартын дугаар ➤ Үндэсний ➤ Олон улсын	- MNS 5917:2008 Байгаль орчин. Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. Техникийн ерөнхий шаардлага - MNS 5344 : 2011 Ахуйн хог хаягдлыг тээвэрлэхэд тавих ерөнхий шаардлага, - MNS 4585:2007 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага - MNS 900:2018 Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ - MNS 4943 :2015 Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага - MNS 5916:2008 Байгаль орчин. Газар шорооны ажлын үед шимт хөрс хуулалт, хадгалалт. - MNS 3298:1990 Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд. - MNS 5850: 2008 Хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ - MNS 6191:2010 Ховор ургамал тарималжуулах Ерөнхий шаардлага - MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн ерөнхий шаардлага - MNS 3307-1991 Хөрсний химийн элементүүдийн нийт хэмжээг тодорхойлох арга. - MNS 10390:2001 Хөрсний чанар. pH тодорхойлох арга - MNS 4006:1908.Хөдөлгөөнт фосфор, калийг тодорхойлох Мачигины арга - MNS 2143:2000. Хөрсний физик шинж чанарыг тодорхойлох лабораторийн арга. - MNS 11269-1:2002 Хөрсний чанар. Хөрсний ургамал бохирдуулагч бодисын нөлөөллийг тодорхойлох арга. 1-р хэсэг: Ургамлын үндэсний өсөлт зогсолтыг хэмжих арга. - MNS 3298:1991 Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд. - MNS 3297:2019 Хот, суурин газрын хөрсний эрүүл ахуйн аюулгүйн үзүүлэлт бохирдлыг үнэлэх - MNS 6770 : 2019 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй. Механик доргион - Ажилтны бүх биед дамжих доргионы өртөлтийн хэмжилт, зөвшөөрөх дээд хэмжээнд тавих ерөнхий шаардлага - MNS 7002 : 2023 Байгаль орчны менежмент. Ногоон ажлын байр-Хэрэгжүүлэх арга зүйн заавар - MNS ISO 14001 : 2016 Байгаль орчны менежментийн тогтолцоо. Шаардлага, хэрэглэх арга зүйн заавар - MNS ISO 14004 : 2005 Байгаль орчны
--	--	--

	удирдлагын тогтолцоо. Зарчим, тогтолцоо, дэмжих аргачлалын заавар
--	---

ГУРАВ. ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЭЛ, ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Байгаль орчин ногоон хөгжлийн сайдын 2014оны 01дүгээр сарын 06-ны өдрын А-05 тоот тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах ,хянан батлах, тайлагнах журам”-ын 2 дугаар хавсралтанд тусгагдсанг тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний агуулгад заагдсны дагуу химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө, хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэсгээс холбогдох доорх мэдээллийг оруулах

- Тухайн жилд олон төрлийн химийн бодис ашиглахаар бол байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд хавсралтаар оруулж хүснэгтийн 3.1.1-д хавсралтын нэрийг дурдах /хэмжих нэгжийг дурдсан байх шаардлагатай/ Химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөнд дараах мэдээллийг бүрэн тусгасан тохиолдолд 3.1.2-ын мэдээлэл оруулах хэсэгт “хангалттай” гэсэн дүгнэлтийг оруулна. - урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ - эрсдлийн үе давах арга хэмжээ - учруулсан хор уршгийг зайлуулах, бууруулах арга хэмжээ - хохирлын нөхөн төлбөрийг тооцох арга хэмжээ

- Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тухайн жилд гарах ахуйн хатуу болон шингэн хог хаягдлыг хэрхэн устгах, зайлуулах арга хэмжээ, давтамж, мониторингийн арга хэмжээг тусгах ,хуванцар, резинен материал /дугуй ,сав баглаа боодол /зэрэг хог хаягдлыг дахин ашиглах цэгт хүргэх хуваарь ,аюултай хог хаягдлыг хадгалах агуулах арга хэмжээг төлөвлөх шаардлагатай.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
3.1	1. Тухайн жилд ашиглах химийн бодисын нэр, хэмжээ /хэмжих нэгж/	• Хамааралгүй.
	2. Химийн бодисын эрсдэлийн Менежментийн төлөвлөгөө	• Хамааралгүй.
3.2	1. Шатах тослох материалын нэр хэмжээ/хэмжих нэгж/ агуулах байгаа эсэх 2. Тэслэх, дэлбэлэх бодисын нэр хэмжээ /хэмжих нэгж/ агуулах байгаа эсэх	Дотоод болон гадна гэсэн 2 агуулахтай. - Моторын тос-1569 л - Холхивчны өндөр хурдны тос-5 л - Дифференциал шингэн-9 л - Тоормозны шингэн-12 л - Үл хөлдөөгч шингэн-160 л - Гидрийн шингэн-920 л - Хүчилтөрөгчийн баллон-8 л - Дифференциал шингэн-1070 л - Мобилл транс III’)-1530 л - Хүч дамжуулах ангийн тос-800 л - Мобилл транс- 1040 л тус тус хадгалагдаж байна. - Тэсрэх бодисын агуулгад ямар ч тэсэлгээний бодис байхгүй. Тэсэлгээний туслах хэрэгсэлүүд л хадгалдаг
3.3	1. Тухайн жилийн хог хаягдлын жилийн Дундаж хэмжээ /хэмжих нэгж/ -Ахуйн хог хаягдал /хатуу, шингэн/ - Үйлдвэрийн хог хаягдал/ хатуу, шингэн/ - Аюултай хог хаягдал	- 100 тн хатуу хог хаягдал, 555 м3/жил цэвэрлэгдсэн бохир ус гарна. - 20000 литр ашигласан тос, масло болон 60 ширхэг тосны шүүр агаар шүүгч, ашигласан батарей 3 ш тус тус гарна.

2.Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх тухайн жилийн арга хэмжээний төсөв	• Уурхайн үйл ажиллагааны дотоод зардалд тусгагдсан.
--	--

ДӨРӨВ. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨСӨВ

Доорх хүснэгтийн 4.12- 4.1.7-д тусгагдсан тухайн жилийн арга хэмжээний төсвийн нийлбэр нь 4.1.1-д тусгагдана.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
4.1	1.Тухайн жилийн байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв	Нийт төсөв: 65,960,000 төгрөг /Жаран таван сая есөн зуун жаран мянга/
	2.Нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төсөв /технологийн зөв шийдэл/	7,500,000 төгрөг / Долоон сая таван зуун мянга /
	3. Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төсөв	
	4. Нөхөн сэргээх арга хэмжээний төсөв /техникийн,биологийн/	5,000,000 Таван сая-
	5. Дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээний төсөв	37,500,000
	6.Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төсөв	1,000,000
	7. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төсөв	2,000,000
4.2	8. Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлийг нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээний төсөв	
4.3	9. Тухайн жилийн орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрийн нийт төсөв	7,960,000 /Долоон сая есөн зуун жаран мянга /
	Хог хаягдлын менежмент	5,000,000 /Таван сая/

ТАВ. МЕТА МЭДЭЭЛЭЛ

Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 39.1.7-д заасныг үндэслэн төсөл хэрэгжүүлэгчээс доорх хүснэгтэнд тусгагдсан төслийн дэд бүтэц, нөхөн сэргээх, дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний цар хүрээ, орчны хяналт шинжилгээний цэгэн мэдээллийг тусгасан мета мэдээллийг цаасанд өнгө будаг, таних тэмдэгээр буулгасан хэлбэрээр болон файл хэлбэрээр тайланд хавсаргах. □ Доорх хүснэгтийн мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах баганыг шинжээч бөглөнө.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах багана
5.1	Зурган мэдээлэлд тусгах мэдээлэл 1. Тосгон 2. Дэд бүтэц (зам, өндөр хүчдэл, цахилгаан сүлжээ, шугаман хоолой, Станцын байршил, хашаа, тусгаарлагч, Үерийн хамгаалалтын далан, аянга зайлуулагч гэх мэт) 3. Хог хаягдлын цэгийн байршил 4. Хог хаягдлын агуулахын байршил 5. Хог хаягдлын далан 6. Химийн бодисын агуулахын байршил 7. Орчны хяналт шинжилгээний дээж авах хяналтын цэгийн байршил 8 . Тухайн жилд хуулах хөрс 9 . Гадаад, дотоод овоолго 10 . Техникийн нөхөн сэргээлтийн талбай 11 . Биологийн нөхөн сэргээлтийн талбай 12 . Гүний худгийн байршил 13 . Дүйцүүлэн хамгааллын байршил	

ЗУРГАА. ТУХАЙН ЖИЛИЙН АРГА ХЭМЖЭЭНЭЭС БАЙГАЛЬ ОРЧИНД ҮЗҮҮЛЭХ НӨЛӨӨЛЛИЙН ДҮН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЯНАЛТЫН ХУУДАС

Байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсгээс доорх хүснэгтийн А,Б,В,Г дэх багананд “тодорхойлсон”, “тодорхойлоогүй” “хамааралгүй” гэсэн 3 төрлийн хариултаас сонгож бөглөх.

Дүгнэлт гэсэн багана дахь дүгнэлтийг байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнийн нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсэгт Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны мэргэжилтэн дүгнэлт гаргана.

Нөлөөллийн ангилал	А Тооцсон эсэх	Б Нөлөөллийн цар хүрээг тодорхойлсон эсэх	В Нөлөөллийн эрчмийг тодорхойлсон эсэх	Г Нөлөөллийн үргэлжлэх хугацааг тодорхойлсон эсэх	Дүгнэлт
6.1. Хөрсөнд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Эвдэх - Доройтуул	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон. 2021-2026 он хүртэл	
6.2. Гадаргын болон гүний усанд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Нөөцийг бууруулах	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон. 2021-2026 он хүртэл	
6.3. Амьтан, ургамалд үзүүлэх нөлөөлөл - Амьдрах орчинг хуваах - Амьдрах орчинг доройтуулах - Амьдрах орчинг хомсдуулах - Нөөцийг бууруулах	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон. 2021-2026 он хүртэл	
6.4. Агаарт үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Тоос	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон. 2021-2026 он хүртэл	
6.5. Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлс - Хамгаалах -Нүүлгэн шилжүүлэх	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон. 2021-2026 он хүртэл	

ДОЛОО. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ДҮН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЯНАЛТ

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “А” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “Б”, “В”, багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэхэд “тийм”, “үгүй” хариулт өгнө.

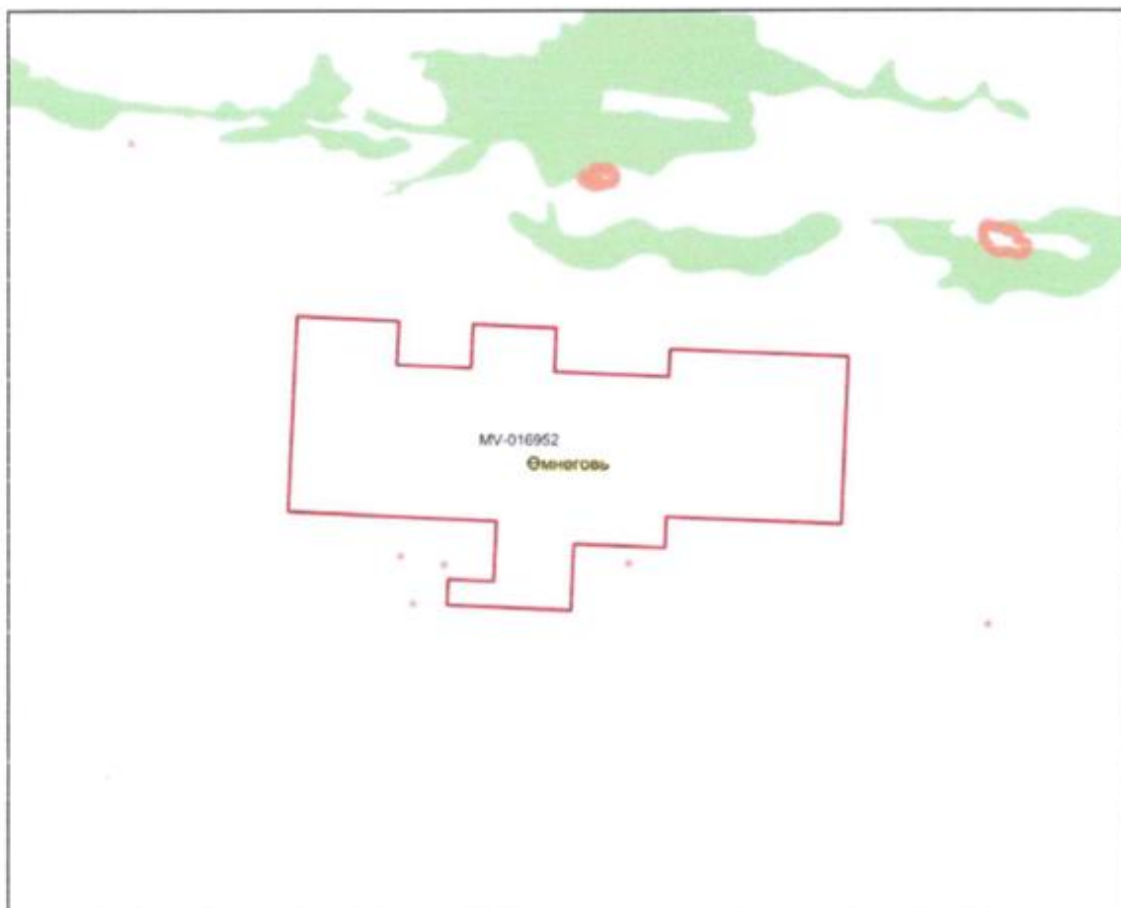
Доорх хүснэгтийн “Г” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг оновчтой тогтоосон эсэхэд Байгаль алал жуулчлалын яамны мэргэжилтэнүүд “хангалттай” “хангалтгүй” гэсэн дүгнэлт өгнө.

Тухайн жилийн байгаль хамгаалах арга хэмжээний чиглэл	А. Тоо	Б. Шалгуур үзүүлэлтийг тогтоосон эсэх	В. Шалгуур үзүүлэлтийн хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэх	Г. Дүгнэлт
7.1.Нөлөөллөөс урьдчлан сэргийлэх зайлуулах арга хэмжээ		Тийм	Тийм	
7.2. Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ		Тийм	Тийм	
7.3. Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ - Техникийн/ га эзэлхүүн - Биологийн /га		Тийм	Тийм	
7.4. Дүйцүүлэн хамгааллын Арга хэмжээ		Тийм	Тийм	
7.5.6 Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид , оролцогч талуудад тайлагнах арга хэмжээ		Тийм	Тийм	
7.6.Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлийг нүүлгэн Шилжүүлэх арга хэмжээ		Тийм	Тийм	
7.7. Байгаль орчны менежментийн удирдлага зохион Байгуулалтын арга хэмжээ		Тийм	Тийм	

НАЙМ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЯНАЛТЫН ХУУДАС

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийг “А, Б,В, Г” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх

Хяналт шинжилгээний дээж	А. Дээж авах цэгийн тоо	Б. Дээж авах цэгийн байршил	В. Давтамж	Г. Төсөв /Төгрөг/
Хөрс	Ялзмагийн агууламж Урвалын усан орчин (рН) Давсжилт, цахилгаан дамжуулах чадвар (ЕС) Карбонат Хөдөлгөөнт фосфор р(P2O5), кали(K2O) 4	559054 -4776951 558661 - 4777052 560628 - 4778972 561654 - 4779714	4 цэгээс жилийн туршид тус тус 1 удаа	
	Хөрсөн дэх хүнд м,еталл (Cr, Pb, Cd, Ni, Zn)-ын хүлцэх, хортой, аюултай агууламж, мг/кг 8	561304 - 4779750 561417 - 4781317 561223 - 4780260	Улирал тутамд 1 Нийт 4 дээжлэлт Жилийн туршид 2 удаа Жилийн туршид 2 удаа	
Ус	Ca, Mg, Cl, SO4, N02, NOз, NH4, HCOз, Fe, As, Na, K, Cd, Cu, Hg, Pb, Zn, Cr, PO4, Ni, Al, B, Ba, Mg, Mn, Se, Sr, Mo, Co, Be- ийн агууламж, үнэр, өнгө, булингар, рН, нийт ууссан хатуу бодисын хэмжээ, нийт хатуулаг, цахилгаан дамжуулах чанар, усны түвшин, Бактерийн шинжилгээ Хими -28 Нян судал-16	6- км-н радиуст байх гар худгууд 561304 - 4779750 561223 - 4780260 561128 - 4780258 561417 - 4781317 561289 - 4781493 560294 - 4778616	Жилийн турш тус бүр нэг удаа Хими-4 удаа Нян судал-4 удаа Хими-2 удаа Нян судал- 2 удаа Хими-2 удаа Нян судал- 2 удаа Хими-2 удаа Нян судал- 2 удаа Хими-4 удаа Нян судал- 4 удаа Хими-2 удаа Нян судал- 2 удаа	
Ургамал	Ургамлын зүйлийн бүрдэл (овог, төрөл, зүйл) Бодгалийн тоо Дундаж өндөр, см Бүрхэц, % Фенелогийн үе шат Биомасс, цн/га Тоосжилтын нөлөө	Лицензийн талбайд	2024 оны 5.15- 7.15 8.15-10.15 2 үе шаттай хэрэгжүүлнэ.	
Агаар	Ялгарах бохирдуулагчид: SO2, C0, N02 02, C02, C0, N0 N02, S02, 2	Мониторингийн цэгүүд дээр	Жилд 2 удаа	
Амьтан	Лицензийн талбай болон ОХШ-ны бүсийг хамруулан шулуун замналын аргаар Хар сүүлтий зээрийг төлөөлүүлэн бүртгэл тоо толгой сүргийн бүтэцийн бүртгэл хийхнэ	Лицензийн талбайд	2024 оны 5.15- 7.15 8.15-10.15 2 үе шаттай хэрэгжүүлнэ.	

ТАНИХ ТЭМДЭГ

Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл

Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл

Хайгуулын

Засаг захиргааны хил

Улсын хил

Аймаг, нийслэл

Сумын хил

Аймаг, нийслэл

Сумын төв

Тусгай хамгаалалттай газар нутаг

Дархан цаазат газар

Байгалийн цогцолборт газар

Байгалийн нөөц газар

Дундаж газар

Хамгаалалтын бүсүүд

Гол мөрний урсац бүрэлдэх эх

Ойн сан бүхий газар

Усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс

Охцгой хамгаалалтын бүс

Энгийн хамгаалалтын бүс

Ус хамгаалалтын эх үүсвэр

Эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүс

Эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүс

Товчоогдлын мөх

Орон нутгийн усны хамгаалалтын бүс

Орон нутгийн усны хамгаалалтын бүс

Масштаб 1:210691.0

0 3 6 9 12 km

Аймаг, сум, сав газрын нэр: Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум, Алтзайн өвөр говь голын сав газар

ХҮРЭЭЛЭН БҮЙ ОРЧИН, БАЙГАЛИЙН НӨӨЦИЙН
УДИРДЛАГЫН ГАЗАР

Ой, ус, тусгай хамгаалалттай газрын кадастрын хэлтэс

Засгийн газрын 2012 оны 194, 2015 оны 289-р тогтоолоор батлагдсан гол, мөрний урсац бүрэлдэх эхтэй давхцалгүй, ойн сантай давхцалгүй, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүстэй давхцалгүй, улсын тусгай хамгаалалттай газар нутагтай давхцалгүй байна. Орон нутгийн усны энгийн болон охцгой хамгаалалтын бүстэй давхцалгүй байна.

Боловсруулсан: ахлах мэргэжилтэн Э.Эрдэнэхүү /...../

Огноо: 2023-04-10

